

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
1-hasábos példát sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér példát sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, november 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Nem enged a király.
- Hol az erkölcsi bizonyítvány?
- Elfogott sikkasztó.
- Az ál-Eszterházy gróf.
- Milyen lesz a Lloyd új palotája?
- Gyógyszer helyett méreg.
- A vagdalkozó tüzérhadnagy.
- Aktuális emberek.
- Gavallér a vádlottak padján.
- Veszedelemes nők.
- A Kossuth-mauzóleum felavatása.
- A tényűzés korszaka.

Az Andrássy-kabinet.

Arad, november 18.

Végtelenbe igyekvő, egyre jobban bonyolódó válságnak elérünk valahára a végéhez. Talán pár nap múlva kinevezik az új kormányt a mainak helyére, amely tavasz eleje óta ideiglenes megbizatással viseli az ügyeket. Az új kormányban a legjelentősebb tarcákat a mai miniszterek fogják megtartani. Nevezetes változás lesz mégis a kormányban, hogy annak élére Wekerle Sándor helyett Andrássy Gyula gróf kerül esetleg.

A politika jelenének első személye tehát Andrássy Gyula gróf lett. A maga értékei nélkül is nevezetes férfi. Amint Kossuth és Tisza, ő is apai örökségként kapta a politikai hivatást. A nagy kancellárnak, Bosznia megszerzőjének fia, aki aránylag fiatalon kapott miniszteri tarcát: a király személye körül levőt. Az még híjával volt a politikai jelen-

tőségnek; annál több volt a súlya, a mikor a koalíciós kabinetben belügyminiszterré lett. Most pedig miniszterelnöke lesz az országnak, ép úgy mint apja a hatvanhetes kiegyezés után.

Irányának vannak követői és ellenzői, de egy erénye minden időközönként és mindenkiel szemben megtámadhatatlan maradt: az őszintesége. Politikus, aki az alkalmazkodás kedvéért se tér el az igazságtól, a ki udvariasságból se hazudik: ez a típus, ha nem is megcsodálni való ritkaság, de mindenesetre nem mindennapos jelenség, s ezek az erények egymagukban is megszerzik az illetőnek súlyát, szavainak tekintélyét.

Hogy miért kerül ő Wekerle helyébe, — annak okát teljes bizonyossággal nem tudják. Politikai oka a változásnak aligha lehet, hiszen Andrássy is az alkotmánypárt tagja. Valószínűnek tartják, hogy Wekerle maga óhajtott a kabinet éléről a reszort-tárcához visszavonulni. Némelyek arra magyarázzák a változást, hogy a megalakítás előtt álló kabinetnek legfőbb feladata a választójogi reform megoldása lesz, s miután annak Andrássy Gyula a szerzője, ezért volt kívánatos, hogy e reform tárgyalása idején ő a politika első helyén álljon.

Kétségtelen, hogy az Andrássy-kabinetre nehéz munka, kemény próbálkozás vár; olyan, a melytől más politikusok már a kezdetnél visz-

szariadnának. Hatalmas, egészséges ellenzék várja a kabinetet, az első összezsapás vágyától szomjasan. Az obstrukció iskolájában nevelkedett ellenzék, a mely, meglehet, hogy már az indemnitás kérdésénél előveszi a legsúlyosabb parlamenti fegyvereket. Az Andrássy-kabinet bizonyára számít erre az összeütközésre s ha annak tudatában mégis vállalja a kormányzást, akkor bizonyára a harcra is előkészült s tisztában van a parlamentben bekövetkező eseményekkel, azok következményeivel és erejével.

Az azonban már tény, hogy a válság alkotmányos módon nyer megoldást. Ez az egyik örömdetes része az új kormányalakításnak. A másik, hogy az új kormány az alkotó, termő, komoly politikának akarja az útját megépíteni. Amilyen nehéz, annyira rokonszenves vállalkozás ez, amelyet bizonyára azok is örömmel várnak, akik nincsenek Andrássy Gyula gróffal egy politikai elven. Ennek az utnak, a nemzeti haladás és gyarapodás útjának megépítésére csatlakozik Kossuth Ferenc is az Andrássy-kabinethez, amelyben eddigi tarcáját megtartja s ennek érdekében talál támogatást a parlamentnek különböző pártjai és csoportjai részéről, amelyek az alkotmányos kibontakozás megteremtését mindennél, a maguk programja érvényesülésénél is sürgősebb szükségnek vallják.

Két hét.

Írta: Ujlaki Antal.

Házmeisteri lakás. Kicsiny szoba, egyszerű, csinos butorzáttal. A közepén asztal, háta mögött a falnál olesó, de erős diván, a sarokban kemence. A jobboldali fal mellett kis kredenc, konyhadényekkel, fölötte a Mária halála és Krisztus halála című ismert olajnyomatú képek. Ezek között kis szekrényű fali óra. A lakásban minden tiszta. Ajtó a középfalon és a baloldalon nyílik.

Vera (Töporódott, ráncos asszony. Olyan cselédtéle, aki már mindenből kiöregedett, de mindenhez ért. Vasal. Dalol.): Nem leptam én életemben... Valaki zörög... csak egy csikót Debrecenben... Mégis rám verték a vasat... Babám szíve (kiáltva kifelé): Bujjon be, vagy maradjon kint... Majd meghasad...

Annus (Huszonhat éves, erős asszony. Tiszta, világos mosóbluzt, ugyanolyan alsót visel. Nem szép, inkább kellemes arcú. Szakajtókosárban tűzfát cipel.) Megszakadok... (A kosárral a kemencéhez.)

Vera: Van még a pincében...
Annus: Még egy félöllel. (A fát a kemence alá rakogatja.) Bár sohase fogyna el.
Vera (Alig hallhatóan dudol): Mégis rám verték a vasat... (hangosan.) Nem akar a tüzelőtök elfogyni... Mi? Szeretsz mellette melegezni.

Annus (elfogódva): Hát tudja?

Vera: Tudok, látok én mindent. Az embered Amerikába szeretne vinni motyóstól. Attól fél, úgy jártok, mint én. Egy napon inaszakadtan, lecsúngó karral álltok itt, egy krajcár pénz nélkül. Az erőtlöket kifacsarták, hát nem kellett senkinek. Ettől a sorstól akar Amerikába futni az embered. Te meg alkudozol vele, hogy legalább addig maradjatok, míg a tüzelőtök elfogy. Hát tudom én, miért nem akar elfogyni a tüzelőtök. (Halkabban): A bóból pótolod zsákszámra...

Annus: Ugy félek attól az Amerikától... (A kemence mellé kuporodva a tűzbe bámul.)

Vera: Mitől félsz? A tengertől? Az idegenségtől?

Annus: Attól félek, hogy itt hagyom ezt a csepp meleget. A mióta tudom, hogy elmegyünk, valami olyat érzek itt a kemencénél, mintha ottár előtt állanék...

Vera: Volnék csak husz évvel fiatalabb. De mit tudtam én akkor, hogy másutt is van élet. Taposot rajtam a hitványság. Azt mondom, erédj, aztán ha anyai pénzetek lesz, hogy valamelyik faluvégén összeüthettek magatoknak egy vályuházat, gyertek haza...

Annus: Nehéz itthagyni azt, ami van...
Vera: Hát mid van?

Annus: Otthonom...
Vera: Otthonod? (Kacag.) Két hét múlva fölmondhatnak...

Annus: De mennyit hányódtam, vetődtem, amíg ebbe az állapotba juthattam. Tizenhárom esztendő korom óta sirtam az otthon után. Tíz esztendeig voltam másnak a láncos kutyája. Imádsággal aludtam és imádsággal ébredtem, míg az Isten megsegített és hozzám vezérelte Méti Mihályt.

Vera: Elég célszerű ember. Erős karu, nagy gyomru és több esze van, mint a bikának.

Annus: Minden ember egy kicsit jó, egy kicsit rossz, egy kicsit buta és egy kicsit okos... Akármilyen ember Méti Mihály, anyi bizonyos, hogy az egyetlen ember a világon, aki engemet szeret... Nem máttól holnapig, hanem örökösen... A másvilágon sem félek mellette, de amíg ezen a világon vagyunk, itt szeretnék maradni a kemence mellett, ahol az üstben az én vízem forr, a tepsiben az én tészta sül és az égő fa vörös lángja engem melegít... Vera néni az uraknál szolgált, ismeri a világot.

Vera: Haj, világ, világ, ki ismerhetne jobban?

Annus: Ugy-e, ismeri a világot? Mondja, néni, látott-e olyan embert, aki a szeretelért és semmi másért választ feleséget. Nem cserélek egyetlen nagyságával sem. Engem magamért vett el Méti Mihály. Tudta, hogy uri rongy voltam, mindent tudott. Mindent megbocsátott. Mikor vezetelni akartam előtte, azt mondta,

Nem enged a király.

Wekerle audienciája. — A helyzet rosszabbodik?

Távirati tudósítás.

Arad, november 18.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután kihallgatáson volt a királynál. Hogy mi történt az audiencián, arról semmire szivárgott ki, de annyi tény, hogy a politikai körökben, melyek tegnap és még ma délután is erősen biztak a válság legközelebbi megoldásában, ma este hirtelen a pesszimizmus lett urrá. Reggel már szinte pozitív formában beszéltek egy *Andrássy-kabinet*ről, de a kihallgatás után sokkal komolyabban ítélték meg a helyzetet, sőt azt hirdették, hogy a kibontakozás elé szinte leküzdhetetlennek látszó akadályokat gördít Bécs merevsége. A válságos helyzeten úgy látszik a hétfőre tervezett *koronatanács* sem fog változtatni. A katonai kérdésekben az uralkodó eddigi álláspontjából semmiképp sem enged és éppen ezért megghiúsultnak látszik az *Andrássy-kombináció* is. A válság alighanem még hosszú ideig eltart.

A mai nap eseményeiről különben itt adjuk hireinket:

Wekerle audienciája.

Wekerle miniszterelnök ma reggel *Szterényi József* államtitkár kíséretében Bécsbe utazott. *Szterényi* azért utazott Bécsbe, hogy a magyar kormány nevében aláírja azt a megállapodást, amely Németország delegátusaival az Ausztria-Magyarország és a német birodalom között való kereskedelmi szerződés néhány vitás pontja tekintetében létrejött.

A miniszterelnököt délután két órakor *külön kihallgatáson* fogadta a király. Az audiencián, mely fél óra hosszat tartott, Wekerle jelentést tett a válságból való kibontakozásra vonatkozó és a legutóbbi minisztertanács megkezdett részletes tárgyalásokról. Ófelsége óhajára a jövő hét első napjaiban a kabinet összes tagjainak jelenlétében Bécsben *koronatanács*

lesz, amely ki fog terjedni a kibontakozási terv összes részleteire.

Beavatott körökből származott értesülés szerint a végleges döntés még nem fog megtörténni a koronatanácsban. A magyar kormány itt csak a végleges alapot fogja megvitatni, melynek egyes pontjairól külön kell majd tanácskozni az osztrák és a közös kormányval. A kormányalakítás e hír szerint még meglehetősen jó ideig fog várni magára.

A pártkörökből.

Az egyes pártok még egy ideig passzív magatartásban várják a kibontakozási tárgyalások eredményét. Harcias hírek csak *Justhék* köréből, a függetlenségi és 48-as pártból érkeznek. Ezek szerint a *Justh*-párt teljes erővel készül a küzdelemre. Most már bizonyosnak mondják, hogy a kabinet bemutatkozását is megobstruálják. *Lányi Mór* tegnap este a pártkörben azt mondta, hogy ezzel a kormányval egyáltalában nem lehet a pártnak tárgyalásokba bocsátkoznia.

A függetlenségi *Kossuth*-párthoz való csatlakozását ma bejelentette az újpesti függetlenségi kör, a besztecebényai függetlenségi párt és a zsádi függetlenségi polgárok. Tegnap és ma 200 kültaggal gyarapodott a *Kossuth*-párt.

Andrássy-miniszterium?

Bécsi politikai körökben egészen biztosra veszik, hogy az új kabinet a jövő hét vége felé megalakul. Az új miniszterium élén *Andrássy Gyula* gróf fog állani, aki a belügyminiszteri tárcát is megtartja, *Wekerle* pénzügyminiszter marad, *Mezőssy* földmívelési miniszter lesz és *Szivák Imre* az igazságügyminiszteri tárcát kapja. Az igazságügyi tárcára *Nagy Ferencet* is emlegetik.

A bécsi *N. Fr. Presse* szerint az új kabinet elsősorban költségvetési provizóriumot kér a Háztól azzal az indokolással, hogy nem akarná a Házat ex-lexben felosztatni. Ha az ellenzék ezt obstrukcióval megakadályozná és a felosztatás elkerülhetetlen lenne, a kormány a Házat a jövő hónap első napjáig elnapolná és akkor felosztatná.

Kossuth és Barabás.

A *N. Fr. Presse* mai száma részleteket közöl a függetlenségi és 48-as *Kossuth*-párt intéző bizottságának tegnap esti tanácskozásairól.

Az intéző-bizottság ülésén — írja ez a lap — *Kossuth Ferenc* azt a reményét fejezte ki, hogy a kibontakozási tárgyalások folyamán sikerülni fog olyan értékes *vivmányokat* elérni, hogy azokat az egész nemzet megnyugvással fogja fogadni. Reméli, hogy már a koronatanácsban megnyerik ezekhez a király teljes beleegyezését. *Kossuth* után *Barabás Béla* szólalt fel. Rámutatott arra, hogy az egész ország *hangulata Kossuth mellett nyilatkozik* meg és biztosította vezérét, hogy az egész nemzet megnyugvással várja azoknak a tárgyalásoknak eredményét, melyeket *Kossuth* vezet. A pártnak különben — mondotta még *Barabás* — nem szabad lemondania 48-as elveiről.

Kossuth pesszimizmusa.

A függetlenségi- és 48-as *Kossuth*-párt helyiségében ma este feltűnően sokan voltak. Megjelent *Kossuth Ferenc* is, aki eddigi szokásától eltérőleg most igen gyakran jár a pártba.

A párt hangulata általában pesszimisztikus volt. A képviselők eleinte a *Kossuth-mauzóleum* felavatásáról beszéltek és sürgették az ünnepély megtartását. *Kossuth Ferenc* helyeselte a képviselők véleményét, mert — mint mondá — nem lehet tudni, *nem lesz-e nemsokára egy olyan kormány, melynek tagjai nem épen hívei Kossuth Lajos programjának.*

Később a válság ügyeiről beszélgettek és itt az a vélemény jutott kifejezésre, hogy nincs kizárva, miszerint a *Kossuth*-párt már a legközelebb *kénytelen lesz ellenzékbe vonulni.*

A Ház összehívása.

Egy fővárosi hírlapíró ma este megkérdezte *Gaal Sándortól*, a képviselőház elnökétől, hogy mikor hívja össze a Házat. *Gaal* ezt felelte:

— Szükségesnek tartom, hogy a Ház mielőbb összehívassék, hiszen a költségvetés még elő sincs terjesztve. Én természetesen mielőbb a válságban valami fontosabb fordulat lesz, *azonnal összehívom a Házat.*

A Háznak elsősorban a költségvetést, azután a választó-reformot kellene tárgyalnia. A kormány mindenesetre csak akkor nyulna a

én vagyok a legjobb a világon. (A szemét törölgeti.)

Vera: Azért mondom, hogy célszerű ember.

Annus: Senki voltam. Semmi voltam. Árnyék voltam.

Vera: Hát most mi vagy?

Annus: Egy erős embernek a felesége.

Vera (A vasalót lecsapva): Aszondom, ha afféle kéthetes emberek volnátok, hát elédeglhetnétek szépen... De így... Mindig felétek ásit a nyomoruság. (Lehajol a kemeccéhez fáért.)

Annus: Ne fogyassza a fátat.

Vera: Ha két hetre fölmondanak, csak elmentek...

Annus (Befogja a fülét): Ne kinezzen örökösen azzal a két héttel. Két hét! Két hét! Mintha a háláharagot kongatná a fülemben!

Vera: De kényes lettél. (A ruhát hajtogatja.) Már pedig az úgy van. A szegény embert hamar elhessegetik, akár a verebet. Ma kellek. Holnap nem kellek. Látok én, amit látok. Kothenczné nagyon a kedvében jár a tekintetes urak. Mindig utána somfordál, mint a macska és nyájaskodik neki... Eég begyes asszony, csak hogy tótosan fészülködik.

Annus: No hát Kothenczné nem eszik a házme-terésztől... Csak azért sem még elinny. U-á-á-á azt az asszonyt a vérese szemével. Én pártolom be vicének is a háládatlant. (Kendőt kanyarit a vállára.) Megyek a mosókonyhába rendezkedni. (El.)

Vera (Utána szól): Csak aztán össze ne különbözz a vicénével. (Nyujtózkodik.) Megmutatnám én néked, mit tudok, csak még egyszer volnék olyan helyre menyeske... (Leül.) De az én időm elteit... (Kitekint az ablakon.) Esik a hó... Tél van már nekem is. (Kopogtatnak.) Ki zörög? No?

Bandel Márk (Abból a kasztból, kik pénzükért mindent kapnak, csak izlést nem. Szürke kemény kalap, tarka kabátja kigombolva, mellényén aranyóránc. Zöld nyakkendő, kiabáló gyémánttűvel. Ujjain drága gyűrűk. Kihívóan viselkedik. A mikor belép, az ajtónál megáll.) Pszt...

Vera (Zavartan kászolódik föl): Kezét esókolom, nagyságos háziur. (Kötőjével letörülget egy széket és Bandel felé tolja.)

Bandel: Semmi teketória. Nem szeretem az ilyet...

Vera: Kezét esókolom.

Bandel: Itthon van?

Vera: Ki?

Bandel: Annus.

Vera (Elképedve): Itthon. A mosókonyhában.

Bandel (Pénzt csusztat az asszony markáiba): Maga okos asszony.

Vera: Ertem, tekintetes uram. Az Annus.

Bandel: Tetszik nekem. Nincs valakije?

Vera: A férje.

Bandel: Csak? Es nem gondol másra?

Vera: Megvannak együtt. Mondhatni bol-

dogok. Már hogyne volnának boldogok a tulajdon lakásukban. Nagy sor az a szegény embernek. A saját otthonban lakni! A tulajdon ágyban aludni. A maguk edényéből esznek, a maguk főztyiből. Aztán meg kikönyökölhetnek az ablakon, amikor akarnak. A cselédek előtt van respektus. Hogyne, a saját asszonya. Aztán tulajdon embere van neki, akit úgy hi, hogy férjem. Nem veri meg soha. Finom ember. Csak...

Bandel: Az a bizonytalanság ne kinezná őket.

Vera: Jaj, nagyságos ur, nem ismeri a bizonytalanságot. Mindig attól félnek, hogy két hétre fölmondják a lakást és az embernek is fölmondják a munkát. Hej, pedig de boldogan élnek! A multkor a moziba is elmentek. De kapuzárás előtt azért otthon voltak, kezét esókolom...

Bandel: Szóval lehetne az asszonnyal beszélni...

Vera: Hát... nem tudom én.

Bandel (Pénzt ad az asszonynak): Maga nagyon okos.

Vera: Kezét esókolom, a férfi annyira szereti az asszonyt, hogy képes volna érte vért ontani... Különben ki akarnak vándorolni Amerikába. Az ember azt ígérte az asszonynak, hogy vár, a míg az utolsó darab tűzőlőfájuk is elég...

felosztáshoz, ha másképp az ügyek vezetése lehetetlennek mutatkoznék.

A függetlenségi pártkörből.

A függetlenségi Justh-pártkörben ma este igen élénk volt az élet. A képviselők között elsőnek Justh Gyula jelent meg. A megjelentek nagy örömmel konstatálták, hogy az ország több nagy választókerületéből ma is nagy számban érkeztek üdvözlő táviratok, még pedig nem magánosoktól, hanem a pártelnököktől. Beszélgettek arról, hogy úgy a Kossuth-párt, mint a Justh csoport részére a közeli napokban üdvözlő deputáció készül Ceglédre Budapestre.

Az általános politikai helyzet vitatásánál beszéltek arról, hogy az alkotmány- és néppárt a kooperáló pártok részéről feltétlenül ragaszkodni fog a fuzióhoz. Az alkotmánypárt tudniillik attól tart, hogy a Kossuth-párt a választásokba Kossuth nevével és a függetlenségi párt programjával indul és az alkotmánypárttal szemben előnybe fog kerülni, mert az alkotmánypárt nyíltan bevallja, hogy 67-es alapon áll. A Justh-csoportbeli képviselők ezzel szemben annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy a Kossuth-pártot a választási küzdelemben csatlósítás fogja érni.

A megüresedett főispáni állások betöltése is szóba került a pártkörben. E szerint a szabolcsmezei főispáni állást *Bottlik Istvánnal*, a zalamegyei *Szmrecsányi Györggyel*, az ujvidéki *Pescha Miklóssal* és a bácsborsodmegyei *Ambrozovich Dezsővel* fogják betölteni.

Nagy érdeklődéssel néznek a holnapi pártértekezlet elé, amelyen Justh Gyula beszédet fog tartani. Justh beszédében ki fogja jelenteni, hogy a párt a bankkérdésen kívül az általános egyenlő választói jog megvalósítását és az igazi liberalizmus elveinek érvényesítését fogja programjába felvenni.

TANÜGY.

(—) Iskolaavatás Muszkán. Arad vármegye áll. népiskolái ismét egygyel megszaporodtak. *Varjassy Árpád*, kir. tan. tanfelügyelő fáradhatatlan munkásságának köszönhető, hogy a muszkai impozáns épület, mely alig harmadfél hónapja épül, már teljesen elkészült. E hó 25-én, esütörtökön adják át rendeltetésének. Leikes tanítója, *Exner Mihály* felkéri ezúton a tanítószágot, Muszka és környék tanügybaráit, hogy megjelenésükkel az ünnepély fényét emelni sziveskedjenek.

Bandel: Holnap veszek nekik egy öl fát...

Vera (Csodálkozva): Annak aztán nagyon megőrül az Annus, mert rettenetesen fél Amerikától.

Annus (Izgatottan belép): Megadtam Kothencznének. (Amint meglátja Bandelt, a torokán akad a szó.)

Szünet.

Meglepődik *Bandel* láttán. Szemlesütve halad közepig. A diván előtt megáll ölbetett kézzel. Mondani akar valamit, de látszik, hogy küzdök magával. Végre elfordul *Bandeltől*, aki int *Verának*. *Vera* vállait vonogatja, amikor kicsoszog.

Bandel: Jó napot.

Annus (Kétségbeesésében csaknem sir): Miért jött ide, minek üzenet? Én hitese asszony vagyok.

Bandel (A pénztárcáját előveszi): Három hatos kapupénz. (Hirtelen tizkoronást nyújt *Annus* felé.)

Annus: Adja csak azt az aprót.

Bandel: Tartsa meg.

Annus: Adja az aprót, amivel tartozik. Hát mit gondol az ur? Mit gondol?

Bandel: Azt hittem, maga okos asszony. Ha két hétre fölmondanak az urának, hát mit csinál? No... Hát én nyitnék maguknak valami kis boltot. Elfogadja?

Annus (Fölháborodva): Takarodjon.

Az ál-Eszterházy gróf.

Becsapott urinő.

Távirati tudósítás.

Arad, november 18

Furfangos szélhámosság ügyében tett feljelentést ma a budapesti főkapitányságon Gr. Stefánia magánzóná. Az uriaszony egyik öcsöse számgyakornak valamelyik miniszteriumban. Gr. Stefánia szerette volna előléptetni az öcscsét és befolyásos pártfogót keresett.

Tegnapelőtt felment a függetlenségi pártkörbe, az Erzsébet-körut 42. szám alá, hogy ott *Batthyány Tivadar* gróffal beszéljen öcsöse érdekében. A gróf el volt foglalva s az urinő az előszobában várakozott. Egyszerre hozzálépett egy 40—45 év körüli urias külsejű férfi, aki a belső szobából lépett ki s megszólította Gr. Stefániát.

— Kit keres? Mi járatban van?

Gr. Stefánia elmondotta, hogy *Batthyány* gróf protekcióját szeretné kérni.

— Felesleges várakoznia. Én gróf *Eszterházy* vagyok, a szép asszonyok kívánságát örömmel teljesítem, — mondotta s nyomban ajánlkozott a protezsálásra. Feljegyezte a magánzónó címét és megígérte, hogy meglátogatja a lakásán.

Tegnap a „gróf” tényleg megjelent az urinő Teleky-téri lakásán és közölte, hogy az unokaöccs ügye nagyon jól áll. Beszélgetés közben a protektor idegesen szólt az urinőre:

— Asszonyom, az újján levő gyűrűk nagyon szépek és drágák, de az én előkelő izlésem nem tűri a gyűrűk csillogtatását. Ha kedvetem akarja, tegye le az újjáról a gyűrűt, mert ez engem bánt. Idegessé tesz.

Az előkelő ur kívánságának nyomban eleget tett a szépasszony és értékes briliáns gyűrűt letette egy asztalra. Egy ideig még beszélgettek, azután a „gróf” eltávozott.

Gr. Stefánia csak később vette észre, hogy eltűnt két briliáns gyűrűje és aranyórája, amelyek az értéke 1000 korona. A magánzónó csak most gondolt arra, hogy szélhámossal volt dolga.

A főkapitányságra sietett és bejelentette az esetet. Elmondotta, hogy a „gróf” magas termetű, sovány, haja géppel rövidre nyírott, bajusza angolosra nyírt, szeme kicsi, barna, kék

Bandel (Visszahőköl): Nem tudja, kivel beszél?

Annus: Takarodjon.

Bandel (Hüledezve vágja zsebre a tizkoronást. Szemrehányóan): Lássá, maga bolond asszony. Én magát pártolni akartam. De maga eldobja magától a szerencséjét. Hát pá magának. (Távozik.)

Annus (Izgatottan a kemencéhez): Hadd égjen el mind. (A fadarabokat egyenkint veti a tűzre, melynek föllobogó lángja bevilágítja a sötétedő szobát. A kemence előtt ülve szemléli a lángot.)

Vera (Becsoszog): Megőrültél. A házigazdát kidobted, a fát pedig feltüzeled. (Mellé kuporodik.) Oktalan vagy... Hát mi az, egy vétekkel több vagy kevesebb...

Annus: Törődöm is én a világgal. Én az uramé vagyok.

Méti Mihály (Tagbaszakadt munkás, kormos arcu. *Annus* elébe fut.)

Annus: Elfogyott a tüzelőnk. Az utolsó darabokat most vetjük a tűzre. Ugye, most már megyünk...

Méti Mihály: Hát nem félsz Amerikától? ... A lapok azt írják, hogy egy fölrobbant szénbánya tüzeben ötven magyar munkás égett el...

Annus (Merően a kemence tüzebe bámulva): Akkor is a menyországba jutottak és nem a pokolba...

saccót, szürke felöltőt s automobil sapkát viselt. Ujjain antik gyűrűk voltak. A személyleírás alapján a rendőrség megállapította, hogy a furfangos tolvaj csak *Takács János* volt községi jegyző lehetett, aki már a nyáron is *Eszterházy gróf* és más mágánás nevében szélhámuskodott. A rendőrség nyomozza.

Hol az erkölcsi bizonyítvány?

A főszolgabíró, mint színészeti felügyelő.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, november 18

Több ízben említést tettünk már arról a különös sajtóperről, amelyet *Seiler Elek* békéscsabai főszolgabíró indított *Engel Jakab* (Kabus Jenő) volt aradi ujságíró ellen. A főszolgabírót ugyanis az ujságíró hevesen megtámadta, becsületsértő kifejezésekkel illette azért, mert a főszolgabíró az aradi szintársulatnak Csabán való vendégfellépését állítólag csakis úgy akarta engedélyezni, ha a szintársulat minden egyes tagja erkölcsi bizonyítványt mutat fel. Az érdekes sajtópert több ízben kitűzték tárgyalásra, de mindig el kellett halasztani a vádlott meg nem jelenése miatt. Tegnap ismét tárgyalásra tűzték ki a sajtópert. Le is tárgyalták, mert *Engel Jakab* megjelent a nagyváradi esküdtbiróság előtt.

Tudósításunk az érdekes tárgyalásról és előzményeiről a következő:

1907-ben *Hunyadi József*, az aradi szintársulat volt népszerű, jelenleg a nagyváradi színház tagja, az aradi szintársulat körében egy kis társaságot szervezett és át akart menni Békéscsabára egy-két vendégfellépésre. Az átrándulást *Teván Adolf* csabai könyvkereskedő finanszírozta. Hetekkel az átrándulás előtt reklamizolta a dolgot, jegyeket adott el, — egy szóval mindent elkövetett, hogy a vendégfellépés jól sikerüljön.

Amikor már minden előkészület megtörtént, — a könyvkereskedőnek eszébe jutott, hogy a vendégfellépéseket a hatóságnak is be kell jelenteni. Elküldte tehát a főszolgabíróhoz egyik segédjét, aki a bejelentést megtette *Seiler Elek* előtt. A főszolgabíró azt válaszolta a bejelentésre, hogy az egész ügy nem tartozik ő hozzá; jelentsék be az ügyet a színügyi bizottságnak.

A segéd közölte a főszolgabíró üzenetét gazdájával, aki *Hunyadi Józsefnek*, az átránduló színésztársaság fejének érthetetlen okból azt mondotta, hogy a főszolgabíró vendégfellépés előtt minden színésztől és színésznőtől az erkölcsi bizonyítvány felmutatását kéri.

Hunyadi József erre a hirre roppant megharagudott. Hazautazott Aradra és elmondotta a különös esetet az ujságíróknak. Az *Aradi Naplóban* az ügyet szóvá is tette *Engel Jakab*. Azt írta, hogy az olyan ember, mint *Seiler Elek* főszolgabíró, vagy a dedóba, vagy a szanatóriumba való. *Seiler Elek* egyszerűen közveszélyes ember, — ugymond a cikk — aki az erkölcsi bizonyítvány követelésével az egész aradi szintársulatot mélyen megsértette.

A tegnapi tárgyaláson *Csulyok Béla* elnökölt. *Szentlélek László* és *Korn Lajos* voltak a szavazóbírák. A vádhatóságot *Kármán Elemér* dr. kir. ügyész képviselte. A vádlott maga védte magát.

A tárgyaláson *Seiler Elek* főszolgabíró kifejtette, hogy ő nem kívánt az aradi szintársulat tagjaitól erkölcsi bizonyítványt; ezt a kijelentést nem tette meg, csupán az ügyet a színügyi bizottság hatáskörébe tartozónak véleményezte. *Hunyadi József* színész elmondotta, hogy ő *Teván Adolf*tól hallott a főszolgabíró kijelentéséről és nem tudja, hogy azt valóban

mondta-e a főszolgabíró. Tevén Adolfot is kihallgatták, ő viszont segédjére hárította a főszolgabíró állítólagos kijelentésének odiumát.

A vádlott védbeszédében kifejtette, hogy jóhiszeműen írt a dologról, mert Hunyadi József, mint pozitívumot említette előtte a főszolgabíró kijelentését.

A vádbeszéd után az esküdtek bűnösnek mondták ki Engel Jakabot becsületsértés vétségében, erre a bíróság 3 havi fegyházbüntetéssel sújtotta. A vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

Gavallér a vádlottak padján.

Elnapolták Kragujevics Spázó bünpörét.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, november 18.

Ezelőtt másfél évvel zsurokra járt és udvarolt. Érdekes sötétszínű arca hol a kóvsernyen, hol a báltermekben tűnt fel. Megfordult mindenütt, ahol a nagyvilági szórakozások kinalkoznak. És szerettek mindenütt az ábrándos szemű, szép Spázót, a jómodoru, választékosan öltözködő jogászt. Előkelő barátai voltak, akik mindnyájan szép jövőt, ragyogó karriert jósoltak a rokonszenves fiatalembernek. Rokoni összeköttetések is segítettek az előhaladásban. És akkor még alighogy elmúlt husz éves.

Akik ezelőtt másfél évvel barátok voltak Spázóval, ma aligha ismertek volna rá. Sápadt, beesett arcu rones lett az elegáns Spázóból. A börtönőr előtt gyorsan, szinte futva igyekeztek, elsurran a folyosón sorfalat álló kíváncsiak között. Később, amikor az elnök rendelkezésére a börtönőr bevezeti a tárgyaló-ferembe, az első pillanatban szinte bárgyun néz a bírósági embeerekre. Beesett szeme, amely másfél év előtt ragyogó fekete szem volt, szomorú érdeklődéssel jár végig a teljesen ismeretlen arcokon. Mintha a lelkükbe akarna látni, mintha a rokonszenvet kutatná az esküdtek arcán. Ideges és nyugtalan, pedig látszik rajta, hogy nyugodtságot akar színelni. Szánalmasan megtört a hosszú vizsgálati fogságban. Ez a Spázó ellenszenves; mintha egy más ember gubbasztana a két fegyveres őr mellett, nem az, aki még nem régen kedveltje volt a budapesti úri társaságnak. Pedig a régi eleganciával öltözött fel a rendkívüli alkalomra. Sötét felöltöt és szürke ruhát visel. A kezében sárga keztyűt tart.

Erről a Spázóról már tudjuk, — megállapították a törvényszéki orvosok — hogy epilepsziás elfajulást mutató, etikailag fogyatékos ember. A fiatal jogásznak, aki belekóstolt minden élvezetbe, amit a nagyvilági élet nyújt, megvolt teljes fegyverzete ahhoz, hogy előkelő és kellemes életet éljen. Csak pénze nem volt. Pénzre pedig feltétlenül szükség volt, mert az az élet, amelyben a szegénysorsu tanulók küzdenek, nem volt inyére. Szegényes pénzforrásai nem voltak elégségesek azoknak a költséges passzióknak a kielégítésére, amelyekről lemondani nem tudott.

Nincsen ellenállóképessége s nem riad vissza az erkölcstelenségtől, a büntől sem, csak hogy az eszmény uton szerzett pénz árán az előkelőség fényében tündökölhessenék. Pénzhez pedig csak úgy iszhatott könnyű szerrel, ha eladogatta magát homoszekszenális, beteghajlamu embereknek. Éppen úgy hajszolta a pénzt, mint az utcai lányok. Spázó a zsurokról és a fényes báltermekből egyenesen a piacra vitte magát és árulta a szép fiatalágát. Udvarolt tiszta, fehérlelkű leányoknak, a következő órákban pedig a moosokban, a förtelmekben fetrengett. Amellett igényei folyton nőttek s azokkal arányban egyre mélyebben sülyedt a

bűnök moosarában. Ez a Spázó már a fekélyember és nem a kedves, szép fiu. A bűnök útján rohamosan zuhant lefelé s gyilkosság, rablás, lopás és fajtalankodás vádjai miatt ül törvényt fölötte a budapesti esküdttörvényszék.

(A közönség.)

Az érdekfeszítőnek ígérkező főtárgyalásra csak annyi jegyet adott ki az elnökség, hogy a zsufoltság kellemetlenségei ki legyenek kerülve, a közönség mégis jóval kilenc óra előtt szorongásig megtöltötte a folyosókat és várta a terembe való beboocsájtást. Az elnöki iroda csak személyes jelentkezésre adta ki a jegyeket, főleg azért, hogy távoltartsa azokat, akik érthető okokból rokonszenveneznek Spázóval.

A teremben különösen nagy számban vannak az orvosok és a jogászok, akik közvetlen impressziókkal igyekeznek behatolni ennek a borzalmas bűnügynek a mélyébe. No meg a detektívek, akik úgy látszik, a hallgatóságot akarják szemmel tartani.

(Spázó bünlajstroma.)

Kevéssel fél tíz előtt elfoglalja helyét a bíróság. Mikovich Lajos dr. elnök elrendeli a vádlott bevezetését.

— Kragujevics Spázó álljon a bíróság elé — hangzik az elnöki felszólítás.

Az általános kérdésekre halk hangon elmondja a vádlott, hogy 26 éves, görög keleti vallásu, ilósi születésű vegzett joghallgató. Kátóna nem volt. Atyja néptanító. Büntetve nem volt. 1908. szeptember 5-én fogták el.

Az elnök elrendeli a vádirat rendelkező részének a felolvasását.

Szentirmay bíró olvassa:

— Vádolom, hogy Budapesten 1907. május 20 án lakásadónőjének, Kiss Tamásné, szül. Petrovics Teréznek a lakásából, ahová lopott kulcs használatával jutott be, a nevezett birtokából összesen 100 koronát meghaladó értékű pénzt és ékszereket és hogy 1907. évi május hó 26-ik napján ugyanannak nyitva levő lakásából szintén 100 koronát meghaladó értékű ékszereket abból a célból vett el, hogy azokat jogtalanul eltulajdonítsa.

Ugyanőt vádolom a Btk. 333. §-ában ütköző, 334. §-a szerint minősülő lopás büntetése címén azzal, hogy 1907. évi július hó 1. és 2-ik napja között levő éjjelen a Majna melletti Frankfurtban Sute Károly birtokából annak beleegyezése nélkül legalább 6000 korona értékű ékszereket vett el.

Vádolom továbbá szándékos emberölés büntetése és rablás büntetése címén azzal, hogy az 1908. évi július hó 20. és 21-iki napok között levő éjjelen Berlinben, a Centhinerstrasse 26. szám alatt lakó Engel Gyulát zsinegelés útján való megfojtással előre meg nem fontolt szándékból megölte és az ölésben nyilvánuló erőszakkal a nevezettől szám szerint meg nem határozható, de néhány száz koronát mindenesetre kitevő pénzét abból a célból vette el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa.

Vádolom a terheltet gyilkosság és rablás büntetéseinek kísérlete címén azzal, hogy az 1908. évi szeptember hó 2-ik napja és 3-ik napja közötti éjjelen Bécsben Schleifmühlgasse 6. szám alatt lakó Reitz Edét abból a célból, hogy pénzt és értéktárgyait jogtalanul eltulajdonítsa, a bűnjel zsineggel való megfojtás által előre megfontolt szándékból megakartá ölni, mind a két bűn ett véghezvitelét a zsinegelésben nyilvánuló erőszakkal alkalmazásával megkezdte, de akaratán kívül eső okból be nem fejezte.

Vádolom végül öt két természet ellen való fajtalanosság vétsége címén azzal, hogy 1907. évi június havában Frankfurtban Sute Ká-

rolylyal és 1908. év tavaszán, valamint 1908. év szeptember havában Wienben Reitz Edével több ízben fajtalanosságot követett el.

Kragujevics összeráncolt homlokkal, ajkait idegesen rágva hallgatja a rettenetes vádak hosszú sorát.

(Zárt ajtók mögött.)

Az elnök: Megértette a vádat?

A vádlott: Igen.

— Bűnösnek érzi magát?

— Amiket a vizsgálóbíró előtt beismertem, azokban bűnösnek érzem magam.

Az elnök felhívja a feleket, hogy nyilatkozzanak, kívánják-e a zárt tárgyalás elrendelését?

A vádlott: Mivel nem minden úgy igaz, ahogyan a vizsgálóbíró ur előtt előadtam, kérem a zárt tárgyalás elrendelését.

Sztrache dr. kir. ügyész szintén zárt tárgyalást kér. Mivel az ügyész meg is okolja az indítványt, az elnök az ügyészi előterjesztés idejére eltávolítja a közönséget.

Az ügyész és a védők előterjesztése után a közönséget ismét beboocsájtják.

Az elnök: A bíróság úgy határozott, hogy a büntető perrendtartás 293. szakasza értelmében a tárgyalás részben zárt lesz. Nyilvános lesz a tárgyalás a két lopási eset tárgyalása alatt, azután a verdikt kihirdetéséig zárt ülésben tárgyal a bíróság.

(Beismerésben.)

Előbb a tárgyalás nyilvános részével fog végezni a bíróság.

Az elnök felhívja a vádlottat, adja elő összefüggően a lopások történetét.

A vádlott rendkívül halkán, rossz magyarsággal és szinte hadarva beszél.

Az elnök: Nem arról beszél, amiről kellene. Mikor történt a lopás?

— 1907. május 20-án. A háziasszonyom, Kiss Tamásné a leányával színházban volt s ezalatt az idő alatt felnyitottam kulccsal a lakásadónőm szobáját.

— Joga volt a kulcs használatára?

— Nem.

— Mit vitt el a szobából?

— Hetvenkét korona készpénzt, egy aranyórát, acélláncot, arany zsezsukat és egy ezüstórát.

— Mit csinált az ékszerekkel?

— Elzálogosítottam.

(A titkos fiók.)

— Mikor a háziasszonyom felfedezte a lopást, első dolga volt megnézni, hogy az íróasztalának egy titkos fiókjában lévő értékesebb ékszerek nem tűntek-e el. Akkor megfigyeltem a titkos fiók kinyitásának a módját, mert én is jelen voltam. A háziasszonyom nem gyanakodott rám.

— Mikor követte el a második lopást?

— Körülbelül egy hét múlva. A háziak ismét távol voltak. Bementem a szobájukba, felnyitottam a titkos fiókot és az ott levő ékszereket, gyűrűket, fülbevalókat, láncokat, órákat magamhoz vettem. Ezeket is elzálogosítottam.

Az elnök megállapítja, hogy az első esetben körülbelül 250, a második esetben 550 korona a kár.

A vádlott elmondja azután, hogy Rónai György rendőrdíjnoknak, aki előtt beismerte a tolvajlásokat, kijelentette, hogy a kárt megtéríti. Ez meg is történt.

(A nyilvánosság kizárásával.)

Mivel áttérnek a bűnügy ama részére, amelynek a nagy nyilvánosság előtt való tárgyalása káros lehet az erkölcsökre, az elnök

elrendeli a zárt tárgyalást és a terem kiürítését. Miután ez megtörtént, az ügyész kérte, hogy a tárgyalást napolják el, mert több berlini fontos tanu nem jelent meg. Azok megidézése végett kell elnapolni a tárgyalást. A bíróság elfogadta az ügyész előterjesztését és a tárgyalást elnapolta.

A Kossuth-mauzoleum felavatása.

Országos ünnep. — Helyszini szemle a sirnál.

Távirati tudósítás.

Arad, november 18

Budapest székesfőváros tanácsa nagy előkészületeket tesz a Kossuth-mauzoleum felavatása alkalmából november 25-én rendezendő országos ünnepre. A rendezőbizottság Bárczy István dr. polgármester elnöklésével már megállapította az ünnep programját. Az ünnep esütörtökön déli fél 12 órakor lesz a kerepesi-uti temetőben, Kossuth-mauzoleuma előtt. Az ünnepet a budai dalárda a Himnusz elénekülésével kezdi meg. Ezután Vaszilievics János dr. alpolgármester, mint a mauzoleum építési bizottságának elnöke, jelentést tesz az emlékmű befejezéséről. Bárczy dr. polgármester a főváros nevében átveszi az emlékművet. Erre következik Kossuth Lajos hamvainak egyházi megáldása. A szertartást Raffay Sándor ev. lelkész végzi. Ezután az Operaház zenekara játszik, miközben a koporsót befalazzák a szarkofágba. A Szózat eléneklése után következik a koszorú ünnepies letétele.

Az ünnepen való részvételre ma városi és megyei küldöttségeket jelentettek be Aradról, Szegedről, Kecskemétről, Szentesről, Makórról, Kaposvárról, Marosvásárhelyről. A rendező-bizottság elnökének, Almády Géza tanácsnoknak vezetésével ma délben a temetőben helyszini szemle volt, amelyen résztvettek Heuffel középítési igazgató, Pally Sándor dr., a 48 as függetlenségi Kossuth-párt titkára, Gerster Kálmán műépítész, Strohl Alajos szobrász, Nyíry temetőigazgató, Markovics Imre rendőrtanácsos és Buzay Károly tanácsjegyző. A bizottság megállapodott a hamvak exhumálására és átszállítására nézve.

A rendezőség ezt a tájékoztatót készítette az ünnep résztvevői száma: Mindazok a hatóságok, testületek, egyesületek, a melyek az ünnepélyen részt venni óhajtanak, igényüket hétfőig, vagyis november hó 22-ig a rendezőség irodájában (Központi városház II. em. 222. sz.) bejelenthetik. A meghívójegy belépőjegyül szolgál, még pedig a meghívón jelzett helyre és csak egy személy belépésére jogosít, minden küldöttségi tagnak tehát külön-külön meghívóra van szüksége. Az a küldöttségi tag, aki koszorút beszéd kíséretében kíván letenni, külön helyre szóló meghívót kap. A vidéki küldöttségeknek távirati bejelentésére a meghívókat a kívánt számban postán azonnal elküldjük. A bejelentett vidéki küldöttségek megbízottai meghívóikat november 24-én, délután 4 órától este 6-ig a rendezőség irodájában, 25-én reggel 8-10 óráig a köztemető igazgatóságánál (bejárat a temető köztemető-uti 1. számú kapujánál) is átvehetik, azon esetben, ha a küldöttség a meghívókat postán nem kapta volna meg. A küldöttségek irásbelileg a rendező-bizottság irodájának bejelentik a koszorú küldését, a koszorú letételével megbízott küldöttségi tag nevét és a koszorú-szalag feliratát. Ezt esetleg a koszorúátvevő rendezőnél is be lehet jelenteni. Az ünnepség díszének emelése érdekében kívánatos volna, ha a küldöttségek lehetőleg zászlókkal, a tör-

vényhatóságok, testületek, egyesületek pedig nevüket jelző táblákkal vonulnának fel. Megjelenés díszmagyar vagy ünneplő öltözetben. Azok, akiknek fehér vagy vörös meghívójuk van, a temető II. számú, — akiknek pedig zöld meghívójuk van, a temető III. számú kapuján lépnek be és foglalják el kijelölt helyüket. A koszorúkat a koszorúra vonatkozó bejelentéssel az ünnepség napján délelőtt 9 órától 1/2, 11 óráig a mauzoleumnál fővárosi tisztviselő rendezők veszik át és helyezik a mauzoleumra. Az ünnepség befejezése után a küldöttségek a mauzoleumon átvonultatnak, zászlóvivők azonban nem mehetnek a mauzoleumba, hanem azt megkerülve a tulsó oldalon várják be társaikat. Akik Budapesten megszállni akarnak, azok kellő időben biztosítsanak maguknak szobát valamely budapesti szállóban, mert a rendezőség az idő rövidsége miatt elszállásolással nem foglalkozhatik. Kívánatos, hogy a vidéki küldöttségek bejelentésüket táviratilag vagy forduló postával tegyék meg.

Gyógyszer helyett mérég.

A tévedés áldozata.

Távirati tudósítás.

Arad, november 18.

Súlyos tévedésnek lett áldozata egy előkelő budapesti építész. Morfium helyett mérget adtak neki a gyógyszertárban és a mérge-injekció olyan beteggé tette a szerencsétlen embert, hogy bár most már észrevették a tévedést, kétséges, hogy segíteni tudnak-e rajta.

Az építész Kudelka Jakab, kinek Budapesten a Honvéd-utca 14. szám alatt van ismert irodája. A jó nevű építész, aki most is hat nagy bérházat épít a fővárosban, a múlt hétfőn rosszul érezte magát s felment az Erzsébet-köruton levő házi orvosához. Elmondta, hogy fájdalmas görcsei vannak és orvosságot kért. Az orvos leküldte szolgáját a közeli gyógyszertárba morfiumért. Mikor a szolga a szert elhozta, a doktor injekciót adott Kudelkának. Az építész ezután eltávozott, de alig ért a Király-utcahoz, rosszul lett és az utcán összeesett. Nagynehezen lábra állott, haza vándorolt, de otthon az előszobában újból összeesett.

E nap óta Kudelka eszméletlenül fekszik lakásán. Kétségbeesett felesége először a háiban lakó Milkó Vilmos dr.-ért küldött, aki tanácstalanul állott a beteg mellett. Majd jöttek a professzorok, akik konstatálták, hogy Kudelka állapota reménytelen és ha életben is marad, elméje örökre elborul. Azt mondták, hogy a szerencsétlen építész alighanem gutaütés érte.

A házi orvos csak másnap tudta meg, hogy milyen beteg Kudelka. Eleinte ő is tanácstalanul állott, majd feltűnt neki, hogy a beteg pupillája igen erősen ki van tágulva. Azonnal a gyógyszertárba sietett, ahonnan az előtte való nap a morfiumot rendelte.

— Mutassa k rem a morfiumos üveget — szolt a provizorhoz.

A segéd megmutatta, mire a doktor jól megnézi, megszagolja és rémülten konstatálja, hogy az üveg tartalma nem morfium, hanem — atropin. Az atropin egy igen mérges alkaloida, melynek ismertetőjele, hogy a pupillát erősen tágítja és ezért megfelelő vegyületben szembajoknál gyógyszerül is használják.

Igy tudódott ki, hogy Kudelka morfium helyett atropin-injekciót kapott. Az orvos ellenszerűen azonnal morfiumot csopogtetett a betegbe, aki erre valamivel jobban lett, bár állapota még ma is igen veszélyes.

Milyen lesz a Lloyd új palotája?

A szerződés megkötése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 18

Az a mozgalom, mely a tavasszal az aradi Lloyd-társulat egyik izgalmas közgyűlésén vette kezdetét, ma befejezéséhez ért. Ma délután készült el az a szerződés, mely egyrészt arra kötelezi Almay Olivérnét, hogy a Lloydnak a Három Király-szálloda helyén épülő bérpalota első emeletén megfelelő helyet adjon, másrészt az említett társulatnak feladatává teszi, hogy a helyiségeket 1910. november elsejével elfoglalja. A Lloyd tehát kivonul a város bérházából, díszes, modern berendezésű otthonába költözik, ahol az előkelő klubéletnek új irányt ad és új célokat tűz ki.

A szerződés pontozatainak megállapításánál a bérbeadó tulajdonos részéről Almay Olivér földbirtokos és Képf János dr. ügyvéd, a bérlet társulat részéről Eles Árain elnök és Leopold Zsigmond alelnök voltak jelen.

A megállapodás értelmében Almayné 1910. év november hó 1-étől kezdődőleg tizenkét évi időtartamra, tehát 1922. év november hó 1-ig évi 6000 korona és három évenként növekedő bérért átengedi a Lloyd részére bérpalotájában építendő helyiségeket. A bérlet utolsó ciklusában a bérösszeg 7500 koronára emelkedik. Tizenkét éven túl a társaság opeiót gyakorolhat és 8000 korona bért fizet.

Ennek fejében Almayné a már említett telken épülő palota első emeletét nagyjában úgy építteti meg, mint azt annak idején a Fodor és Reisinger építési vállalkozó cég megtervezte. A Lloyd társulat helyiségei a következő részekből fog állani: A főtérre néző nagy billiárd tereméből, ugyancsak a térre kiugró erkélylyel. A tereméből jobbra és balra nyílnak az erkélyes olvasó és társalgó termek. Az udvar két részre oszlik. Az udvari részen, a II. udvarra nézőleg, az Andrassy-térrel párhuzamosan felolvasások, mulatságok, estélyek alkalmával nagyobb közönség befogadására alkalmas díszterem épül. Ugyancsak az udvarra néznek a kártyaszobák is. Az egész klubhelyiség bejáratát hall-szerűleg szerkesztik. A II. emeleten helyezik el a titkár helyiségét és a szolga lakását.

A társulat a kényelmes otthon berendezését a legmodernebb eszközökkel teszi kellemessé és központi légfűtéssel látja el.

A kávéházi italok felszolgálásáról a Hungária kávéház tulajdonosa, Pölzl Miksa fog gondoskodni és ugyancsak ő látja el a konyhát is estélyek és mulatságok alkalmával. Két konyha fölött fog rendelkezni. Egyik csak a kávéfőzésre, a másik vacsorák készítésére szolgál.

A klub-élet fokozását óhajtja a társulat a tagdíjak mérsékelt emelésével szolgálni. A helyiségek minden lehető kényelmet nyújtanak és a társas élet fejlesztését minden idényben két estély rendezésével óhajtja elérni a vezetőség. Az estélyek programszámait fővárosi művészek, írók és felolvasók teszik majd nivóssá.

Könyvtár alapítása is tervezve van és a könyvtár alap megteremtésére vonatkozó javaslattal a választmány a közel jövőben már foglalkozik.

A jövő hét folyamán kezdeti a tulajdonos a Három Király épületének bontását. Ma még nincs megállapítva, hogy a Lloyd új otthonát ki építi.

Elfogott sikkasztó.

Letartóztatás a kávéházban.

Távirati tudósítás.

Arad, november 18

Mintegy két hónappal ezelőtt Gyula város közönségét izgalomba hozta az a nagyszabású sikkasztás, melyet Engel Mór, a Gyulai Iparosok Termelő- és Hitelszövetkezetének főkönyvelője követett el. Ez a derék férfiú több mint harmincezer koronával károsította meg intézetét, aztán megszökött. Szökése után még kedélyeskedett is. Táviratot küldött igazgatójának, melyben figyelmezteti, hogy ne üldözzék, mert ő már Amerika felé vitorlázik. Ez, mint a későbbi fejlemények beigazolták, csak tévútra vezetett akart lenni, mert Engel Budapesten rejtőzködött.

Engel Mór a sikkasztásokat apródonként követte el. A gyulai hitelszövetkezet fiókja az Országos Központi Hitelszövetkezetnek, amelytől gyakran szokott pénzküldemény érkezni az intézet számára. Engel elegáns, urias fellépésű és ügyes hivatalnok volt, valóságos esze az intézetnek, úgy hogy felebbvalói vakon bíztak benne. Még tán a saját életüket is rá merték volna bízni. Engelnek ilyenformán könnyen ment a dolog. Egy csomó pénzt egyszerűen nem könyvelt el, hanem zsebre vágta, aztán ment kártyázni. Mert Engel urnak ez volt a nagy szenvedélye s ez is vitte romlásba, a büns utra. Elegánsan, sőt könnyelműen játszott, néha éjszakákon át. Ezért szerették a partnereit. Jó „pasas” volt, akit meg lehetett borotválni, akitől lehetett nyerni. Emiatt családi élete sem volt boldog. Feleségét, gyermekeit elhanyagolta. Nem is egyszer voltak tanúi heves családi jeleneteknek a kártyaszobák komor falai.

A teljesen romlott lelkű ember, mikor már érezte, hogy a hullámok kezdenek feje fölött összezsapni, hogy büns manipulációi nem sokáig maradhatnak titokban, egy szép napon összeszedte a sátorfáját és megugrott. Sikkasztásainak méretei csak a budapesti központi kiküldött által megejtett rovincsolások során derültek ki. A gyulai kir. ügyészség azonnal elfogatási parancsot adott ki ellene, melyet megküldött az ország összes rendőrségeinek, de talán sohasem sikerült volna kézrekeríteni, ha a véletlen kezükre nem játszik a nyomozó rendőrhatalóságoknak.

Egy gyulai uriember ugyanis Budapesten jártában, tegnap egy ismerősével a nagykorúton sétálgatott. Egyszer csak egy kisebbrendű kávéházban ismerős arcot pillantott meg. Nagyon meglepődött:

— Hiszen ez Engel! — szolt oda ismerősének.

Jobban megnézve, azonnal ráismertek.

— No, ezt az alkalmat ne szalasszuk el. Mégis csak vakmerőség kell hozzá, hogy egy körözött alak nyilvános kávéházban ül olyan nyugodtan. Pláne Budapesten.

A legközelebbi telefon-állomáshoz siettek tehát és értesítették a rendőrséget, ahonnan nemsokára két detektív érkezett a kávéházhoz. A detektívek odamentek a nyugodtan olvasgató sikkasztóhoz és megszólították:

— Engel ur, kövessen!

A sikkasztó halálsápadtan, rémülve tekintett fel megszólítójára. Azonnal tudta, miről van szó. Eleinte protestálni próbált, hogy ő nem az, akinek gondolják, de aztán megadta magát sorsának és lehorgasztott fővel követte a rendőrség embereit.

Engelt a budapesti rendőrség átszállította a gyulai ügyészség fogházába. Az elfogatás híre

nagy izgatottságot keltett Gyulán. Az intézet is bizakodik, hogy megkapja az elsikkasztott pénzt, de hiába. Eltűnt az már a partnerek zsebében.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Péntek: Színészvér, operett. Bemutató előadás. (C bérlet.)

Szombat: Színészvér, operett. (A bérlet.)

Vasárnap: Dél tán Liliom, szimf. Este: Színészvér, operett. (B bérlet.)

* Ignotusék felolvasása. Vasárnap délután 5 órakor jelentős irodalmi eseménye lesz az aradi társadalomnak. Cholnoky Jenő első aradi szereplése óta nem volt még előre akkora érdeklődés a Kölcsey-egyesület felolvasása iránt, mint most a vasárnapi iránt. A Nyugat íróinak szól ez az előleges érdeklődés, de az előadások tárgyai igazolni fogják a közönség megérzését. A bevezető előadó Szöllösi Zsigmond dr. lesz, aki Apák és fiak cím alatt az Ignotus körül mind nagyobb számban csoportosuló írók közművelődési jelentőségét fogja kifejteni. Komoly jelentőségű és érdekes fejtegetéseket ígérő Ignotus e kérdése: Nemzeti-e mai irodalmunk? Egyéni vonatkozásaiban és esztétikai fejtegetéseiben irodalmi esemege rejlik Hatvány Lajos dr. Beszélgetések az öreg Gyulai Pállal című tételében. Móricz Zsigmond, akinek Sári bíró új színművéről Blaha Lujza tegnap egy újságírónak olyan nagy elragadtatással beszélt, egy új novellával fog bemutatkozni azoknak, akik a Hét krajcár kötetéből még nem ismerik a néplélek ez új, nagyerejű kifejezőjét.

* Liliom. Ez a címe — mint fővárosi tudósítónk írja — Molnár Ferenc legújabb színművének, melyet a szerző tegnap olvasott fel a Vigszínház színpadán a darab szereplő művészeinek. Ez a Liliom a Molnár Ferenc színművében nem nőnek, hanem egy körhintásnak a neve, akit Hegedűs Gyula fog ábrázolni és akinek melabus tragédiája bizonyára számtalan estén fogja megremegtetni a Vigszínház közönségének lelkét. A színmű, amelyről a beane szereplők a legfőbb elragadtatás hangján nyilatkoztak, már cselekményének a mielője által is szenzációs lesz. A Liliom színtere ugyanis a városligeti „wurstlin” játszódik le és főszereplői a körhintás legényen kívül két nagyon finom jellegzetességgel megrajzolt kis cselédleányzó (Harsányi Irén és Harmat Hédi) meg a körhintatulajdonosnő (Haraszthy Hermin). A férfiak közül igen bálás szerephez jutottak még a darabban Fenyvesi Emil és Tapolczai Dezső. A Vigszínház ezidei szezonjának valódi slágere kétségtelenül a Liliom lesz.

* Színészvér. Holnap lesz a premiérje a Színészvér című operettújdoncságnak, amely nagy sikert aratott a fővárosban és diadallal járta be a magyar színpadok egy részét. Az ötletes szöveg, a bájos, ujszerű, csupa melódiából álló muzsika bizonyára Aradon is tartós sikert fognak biztosítani az operettnek, amelyben a színház legjobb erői játszanak. A főszereplők a következők: Dióssy Nusi, Zalay Margit, Benkóné, B. Szabó, Beregi, Polgár, Várnay, Boda és Kulcsár. A darabot Polgár Sándor rendezi.

* Előkészületben. A színház énekes személyzete nagyban készül Offenbach klasszikus operájára, a Hoffmann meséire. A drámai személyzet pedig Lengyel Menyhért nagyhatású, szenzációs sikert aratott színművére, a Taifun-ra készülődik.

* Vasárnapi előadások. Vasárnap délután mérsékelt helyárok mellett a nagyszerű Liliom című színmű kerül színre. A főszerepeket Novák Irén, K.-Kápolnay Juliska, Kesztler, Delli, Várnay és Ditrói játszó. Este a Színészvér van műsoron.

* December 5-én lesz a Fehér Kereszt szálloda dísztermében Sauer Emil bucsuhangversenye. Rendezi: Weisz Leó.

* Zeppelin III. Berlinben. Az Uránia péntek esti műsora oly szenzációsan gazdag, hogy a közönség szórakoztatásáról ilyen arányokban, azt hisszük, eddig még sehol gondoskodás nem történt. A szabadkai tragédiának frenetikus hatást elért élethű bemutatásán kívül az esztendő egy legkimagaslóbb eseményének lesz szemtanuja az Uránia publikuma. A német dicsőség-büszkesége, a Zeppelin III. birodalmi léghajó Berlinbe érkezését mutatja be a színház, melynek műsora ezenkívül is egész sor kacagtató és szórakoztató látványosságot nyújt. 791

A vagdalkozó tüzerhadnagy.

A budai kardaffér okai.

Távirati tudósítás.

Arad, november 18.

Mai számunkban hirt adtunk már arról a véres kardafférről, mely szerdán délután a fővárosban történt. Az affér sebesültje Andor Samu, egy 33 éves fiatalember, aki magát hivatalnoknak mondja és akit a budai Rudasfürdő közelében Csernyák Imre tüzerhadnagy fején súlyosan megsebesített.

Az affér sebesültje minden felvilágosítást megtagadott az eset okára vonatkozólag, amelyről mindössze annyit tudtak, hogy nő is szerepel a dologban. Ma már kitudódtak az előzmények is, melyekről fővárosi tudósítónk ezeket jelenti:

Andor Samu, aki tulajdonképpen nem is magánhivatalnok, hanem ügynök, összeköttetésben állott egy hölgygyel, akibe Csernyák szerelmes volt. A hadnagynak fülöbe jutott, hogy Andor rágalmakat terjeszt arról a nőről és ezért megizente neki, hogy szeretne vele beszélni. A Rudasfürdővel szemben, az Erzsébet-téri kávéházban adott neki randevut. Andor nem jelent meg pontosan a találkozóhoz, mire a hadnagy már kiment a kávéházból, de a fürdő előtt találkozott az épen a kávéházba tartó Andorral. A katonatiszt felelősségre vonta az ügynököt a rágalmakért, mire az sértő kifejezéssel illette a hadnagyot. Csernyák erre pofonította Andort, aki újabb sértéssel felelt. Ekkor Csernyák kardot rántott és fején s homlokán megsebesítette Andort. Az ügynök nem esett össze, hanem — mivel az esetnek több tanuja volt, — kalapját mélyen arcába huzta, kabátja gallérját feltúrta és szaladni kezdett. Csernyák maga figyelmeztette az oda siető rendőrt, hogy menjen a sebesült után és vigye kórházba. Ő pedig jelentkezett ma reggel a társparancsnokságon, ahol jegyzőkönyvbe vették vallomását.

Andor tegnap délután egy Vermes Ottó nevű barátjával együtt ebédelt a Próféta-venedéglőben, ahonnan egy közeli kávéházba mentek. Már itt feltűnt Vermesnek barátja rendkívüli idegessége. Mikor az oka után tudakozódott, Andor így felelt:

— Van egy randevum; nagyon kellemtelen.

— Talán valami szakítás? — kérdezte Vermes.

— Igen, olyasféle — szolt idegesen Andor.

Távozás előtt az ügynök 50 koronát kért kölcsön másnapig Vermestől, aki azonban csak 20 koronát adhatott. Andor ezt is elfogadta és távozott a kávéházból. Nem sokkal ezután történt az affér.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal éshirdetési osztály — 154

Aktuális emberek.

Berényi Gedeon.

Anyira nem ismerjük az ideálisan szerény és a magános elvonultságban élő ősz Berényi Gedeon életét, hogy megtudnók mondani: ötvenesztendősdékes működése alatt hányszor szerepelt az újságokban? Talán most — először.

Akik közelebbről ismerik az agg lelkipásztort, azok azt mondják, hogy került a nyilvános szereplést; nem voltak szervezkedő törekvései, nem kívánta a „társadalom züllését“ megakasztani, hanem csöndesen, papi emberhez méltó szelid eszközökkel munkálkodott hosszú pályája alatt. A hivatás lelki pallérozása s az ifjuság gondos kiművelése volt egyetlen vágya s szép, magas, üdvös tevékenysége közepette nem sejtette, hogy valamikor az ünneplés, a nyilvános szereplés középpontjába jut.

Valószínűleg tőle távol volt az ünneplés gondolata, de abban a korban, amelybe ime ő, a megkopaszodott aggastyán is eljutott, már kicsi az akaraterő; ilyenkor már hiába mondja:

— Hagyjatok engem békében, nyugalomban; ne ünnepljétek engem...

A szelid ellenkezés azonban megtöri a lelkes ünneplő csoport szándékát és így jut oda az ősz pap, hogy néma, mosolygó megadással türi élete alkonyán a dicsőítésnek feléje sugárzó fényét.

Holnap, pénteken, a minoritarend patronusának, Szent-Erzsébetnek napján lesz tulajdonképpen ötven esztendeje, hogy pappá szentelték a kiérdemesült rendfőnököt, Berényi Gedeont. A ma már, fájdalom, kiveszőfélben levő papoknak ama csoportjába tartozik az agg lelki atya, akik a nehéz és szent fogadalmaknak komolyan a szemébe néznek. Úgy tekintik ezek önmagukat, mint kiket a földi javakból kirekesztett nemes hivatásuk.

— Tanulni és tanítani, — ez volt az ő életcélja és hogy milyen komolyan tartotta be az égi-eknek tett ígéretet, arról sokat tudnak beszélni az ő gondos nevelése alatt felcserepedett ifjak, akik között ma nem egy országos hírű, elismert tudású férfi van. Arad közéletének számos vezető embere hosszú évekig tanult Berényi Gedeon egykori minorita rendfőnök iskolájában.

A tanítványai szerint évtizedek elmúlnak, amíg olyan pedagógust termelnek az iskolák, mint amilyen ő volt.

— Soha olyan keresetlenül egyszerű, őszinte érzésű tanárt nem láttam, — mondta Múlek Lajos dr. közjegyző, volt tanítványainak egyike. — Egy passziója volt: szenvedélyesen szerette a zenét. Némcsak az iskolában, hanem a lakásán is gyakran maga köré gyűjtött bennünket és végtelen szeretettel beszélt a muzsikának a kedélyre való hatásáról. A zenénél már csak a szegény tanulókat szerette jobban — valláskülönbség nélkül.

Más oldalról hallottuk, hogy az ősz pedagógus, aki a számtant tanította, gyakran megtréfálta az intézet látogatására ideérkezett egyik tankerületi főigazgató-kanonokot. Azon a tanórán, amelyen a főigazgató nála megjelent, csupa olyan számtani egyenleteket adott föl, amelyekből ez a sor származott:

„Eljen Kühner János
tankerületi főigazgató.“

Aranyjóságú szívét még az se bőszítette föl, ha a tanítványai megtréfálták, amivel pedig legjobban meglehet bosszantani a tanár urakat. A hetvenes években az ő osztályába járt Perczel Lajos, aki most az amerikai „Szabadság“ munkatársa. Ez a fiú mindig diszmagyarban jelent meg az előadásán. Olyan volt, mintha állandóan föl akarna köszönteni valakit. Amikor az osztály tanulói egyszer nem tudták a leckét, elhitették Perczellel, hogy Berényi Gedeonnak születésnapja van.

— Köszöntsd föl a tanár urat, — unszolták Perczelt — legalább ezzel eltelik az óra, mert ő bizonyosan mesélni fog valamit az életéből és így megszabadulunk a feleléstől meg a szekundáktól.

A diszruhás diák nagy párhosszal szavalta el Berényi Gedeon érdemeit és az emberi kor legvégső határáig éltette. A lelkiatya türelemmel hallgatta végig a dikciót, majd annak befejeztével szeliden mosolyogva szólt:

— Perczel fiam, gyere ki felelni.

A szegény diák mélabusan vánszorgott ki, mert egy szót se tudott a leckéből. A pap-tanár pedig az egész órán át egzaminálta és végül is ezzel küldte helyre:

— Látom, hogy jobban tudsz dikciózni, mint egyenletet megfejteni. Szekundát kapsz.

Másnap aztán megörvendeztette a fiút:

— A szekundátat kitöröltem, diák, de a magyar nyelvből egyest irattam be, mert szépen beszéltél.

...Ilyen lélek az, akit vasárnap, késő öregségében sok melegséggel és rajongó szeretettel vesznek majd körül egykori tanítványai. Mint a bolygók az éltető Nap körül, úgy zsongnak majd körülötte azok, akik lelkiük melegségét a belőle kisugárzó tiszta fénytől kapták. Boyár.

Veszedelemes nők.

Steinheilné. — Borowska — Tarnowska.
Haverda.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 18.

Gyors egymásutánban, különböző helyeken, de majdnem ugyanazon időben bonyodalmas bűnügyeket tárgyalt a bíróság és mind-egyikben a büntény kuforrása: — a női szépség, az asszonyi démon.

Steinheilné ügye eléggé ismeretes, a tárgyalás a legutóbbi időben volt, minden részlete ismeretes. Tudjuk, hogy a „szép Meg“ felmentése általános feltűnést keltett.

Borowska néhány nap múlva áll bírái elé, hogy feleljen előtök kedvesének és védőügyvédjének, Lewiczky dr.-nak meggyilkolásáért.

Aztán következik Tarnowska, aki három férfinak okozta vesztét; halállal fizette Komorowsky gróf a véle való ismeretséget és életét tönkretette Naumow és Prilukow. a két imádó.

Az asszonyi démon mindenesetre a legveszélyesebb, mert ellene védekezni nem lehet. Az elkápráztatott, igába vert férfiakarat elvakulva rohan vesztébe és ugyancsak fellázadna, ha bárki is figyelmeztetné a veszélyekre, amelyek reá várnak.

Ime, a szép Meg esete. Az esküdtek kereszték, kutatták, hogy kik voltak segítő társai. Pedig nem kellett volna oly nagyon keresni. Segítő társai voltak mindazok, akik felváltva, egymás után, vagy egyszerre meghódítottak, rabjai lettek szépségének és akiknek egy törekvése, egy vágya, célja volt, hogy rózsákkal hintsék tele utját, amelyen a bűnös, a bűnökben tobzódó, élveteg asszony haladt és haladni akart. Ezek voltak az ő — bár öntudatlan — cinkostársai. Ezek segítették elő, hogy az asszony úgy élhessen, amint szenvedélye, érzelmei követelték, anélkül, hogy gondolkodott volna a jó és rossz, a megengedett és meg nem engedett dolgok között. Neki minden szabad volt és minden lehető volt. Még akkor sem lépett közbe sem a társadalom, sem a rendőrség, amikor a köztársaság elnökét is befogta Aphrodite, a szerelem kocsijába. A közhangulat akkor pedig talán kedvező lett volna, hogy a „gyilkos“ szépség rombolásának gátat

vessenek, de senki sem akart vagy mert beleavatkozni.

De a csábító női szépség ellen nincs védelem, ki van szolgáltatva neki úgy az egyes ember, mint a társadalom. Hiszen láttuk, hogy a tárgyalás alatt még egy „önkéntes“ hamis mentő is jelentkezett. Miért? Ez is a Steinheilné szépségének volt a rabja.

A szépség igézete által bilincsekbe verve tért a bűn útjára a fiatal Naumow, hogy imádotját, Tarnowskát gazdag örökséghez juttassa. Komorowsky gróf megírta végrendeletét, feleslegessé lett és Tarnowska tudott módot rá, hogy találjon valakit, aki az utból félrelökje.

Steinheilné nagyon különbözik Tarnowskától. Steinheilné, ha mondhatjuk úgy, a szerelem cigánya, bohém-je volt; a vére, a természet kivánta a szerelmet a szerelemért. Tarnowska hideg, számító; ő ravaszul, a szerelmet, mint eszközt tekintve, kártyaként játszott e három férfiszívvel. Steinheilné a véletlenre bízta dolgát, Tarnowska mintegy haditervet készített, amelyet pontról-pontra betartott. Akikkel játszott, akiket hálójába kerített, sohase tudták, mi lesz a játék vége.

Ezeknél sokkal kisebb stilusu a mi „házi esetünk“ hősnője, Haverda Mariska. A szerelem utjait ő sem igen válogatta; ott szakította gyümölcsét, ahol éppen utjába akadt. Könnyűvérű, léha, — élvezni akarja az életet és szépsége által könnyen eléri célját. Nincs is más fegyvere, de ezzel megszerzi, amit, akit akar.

Egészen különálló jelenség a lengyel Borowska. Őt nem azzal vádolják, hogy férjét, vagy kedvesét, vagy anyját ölte meg. Borowska a félvilági hölgy, a szerelem utszéli papnője, megölte a védőügyvédjét, aki nem akarta kiadni kezei közül az irásokat, amelyek bizonyosságul szolgáltak, hogy Borowska csakugyan az orosz kormány fizetett kémje. A becsületsértési perben az ügyvéd tisztázta szép védencét, pedig a „becsületsértő“-nek igaza volt. Borowska csakugyan kém volt. De az ügyvéd szerelmes volt védencébe, birni akarta és hogy ezt a célját elérje, nem rettent vissza az erőszakoskodástól se. Nem adta át védencének az irásokat. Borowska előbb szépségének varázsával elszedítette az ügyvédet, aki igaztalan ügyért szállt sikkra úgy, ahogy csak szerelmes ember küzdhet, aztán — szépségével bolondította tovább az ügyvédet és módját ejtette, hogy a szerelmi találkozón — végezzen vele. Borowska nem a szerelemből élt, — öneki a politika hozta meg a jó, a fényes életet. Ha azután a politika szolgálata úgy kívánta, szépségét is szolgálatába szegődöttette.

Ezek a példák azonban nem elrettentők; a női démon pusztit és pusztítani fog, amíg a világ fennáll.

MULATSÁGOK.

(=) Turisták estélye. Amint jeleztük, az „Aradi Turista Egyesület“ vezetősége folyó hó 20 án este 8 órakor a Forray-utcai Gambinusz vendéglőben műsoros estélyt tart, amelynek programját most állította össze a rendezőség. 1. A „Máv. dalárda jellegű“ énekszám. Előadja az aradi Máv. daloskör. 2. „Rákóczi-dal.“ Éneklő az aradi Máv. daloskör. 3. Morológ. Elmondja: Medveczki Wittich Etel. 4. „Régi nóta.“ Éneklő az aradi Máv. daloskör. 5. Monológ. Előadja: Moravék István. 6. Magyar népdalok. Éneklő a Máv. daloskör. 7. Kelet felől. Turisztikai előadás a Boszpórusról és Törökországról. Tartja: Záray Jenő tanár. A képeket vetíti: Rozsnyay József dr. 8. A Gaiba-hegy bemutatása több képben. Bemutatja: Ballassa Ernő. Amennyiben az estély a turisták házi estélye, a rendezőség ezuton is kéri a résztvevő hölgyeket, hogy utcai öltözetben jelenjenek meg.

HIREK.

Ötven év a papi pályán.

— Berényi Gedeon tanítványai. —

*

Barabás Béla képviselő a következő érdekes dolgokat közli egy közelgő jubileum alkalmából: Egy tiszteletre méltó terv merült fel, hogy egykori tanárunkat, Berényi Gedeont 50 éves áldozásának jubileumán ünnepeljük és e hó 21-én vasárnap szeretettel üdvözljük. Talán nem érdektelen az a névsor, amelyet a rendelkezésemre álló adatokból s emlékezésem szerint közlök. Ezek szerint az ő tanítványai közül Aradon ma is élnek a következők: 1868. évben érettségit tettek: *Bánhidy Antal* báró, *Kishalmi Ferenc*, *Lukács Lajos*, *Leitner Ernő*, *Müleik Lajos*, *Neszl Ferenc*, *Szatmáry Gyula*. 1869. évben lettek érettek: *Avarffy Ferenc*, *Reicher Károly*, *Ring Lajos*. 1870. évben tettek le az érettségi vizsgát: *Fábián Lajos*, *Farkas Ernő*, *Lukácsy Lajos*, *Kádas Kálmán*, *Prodanovits Döme*, *Susztar Henrik*, *Stankovits Mihos*, *Varjassy Lajos*, *Verzár István*, *Vizer Lajos*. 1871. évben érettségiztek: *Babó Iván*, *Kiss Lajos*, *Simon Jenő*. 1872. évben lettek érettek: *Müller Károly*, *Pénzes Ákos*, *Steinitzer Pál*. Az 1872. év őszén kezdődő s 1873. év július havában végződő tanévben tanítottak utoljára Aradon a minoriták. Ez évben *Berényi Gedeon* csakis a felső gimnáziumban tanított és pedig az V., VI., VII. és VIII. osztályban a mennyiségtant s a VI. osztályban a természetrajtot is. Ez évben tanítványai voltak: a VIII. osztályban: *Embey Iván*, *Friebeisz Miklós*, *Kell Lipót*, *Páris Lajos*, *Rosenberg Miksa*. Az Aradon nem lakók közül: *Apor Lipót*, *Biró Lajos*, *Dusák Béla*, *Hügel Péter*, *Szóke Károly*. A VII. osztályosok közül egy sem lakik Aradon, de életben vannak: *Bugy Pál*, *Fidy Lajos*, *Morgenstern Gyula*, *Naszády Géza*, *Spitz Izidor*. A VI. osztályosok az én iskolatársaim és pedig: *Aknay Andor*, *Barabás Béla*, *Brázsa György*, *Dániel Endre*, *Kövér Zsiga*, *Mandl Vilmos*, *Mihálovits Tódor*, *Molnár György*, *Németh Gyula*, *Nemess Zsigmond*, *Opre Péter*, *Priegl István*. Továbbá életben vannak, de nem Aradon laknak: *Bechnitz Samu*, *Buday Zsigmond*, *Dániel Lajos*, *Eisele Ferenc*, *Farkas Győző*, *Huba István*, *Horváth Ferenc*, *Ivácskovics Sofron*, *Kövér Béla*, *Kristóffy József*, *Kuro György*, *Kuro János*, *Murády Árpád*, *Vadász János*, *Vörös Szilárd*. 41 közül 27 van még életben. V. osztályosok: *Keresztes Gyula*, *Kunszt Márton*, *Mosóczy István*. Életben vannak, de nem Aradon laknak: *Chorin Arnold*, *Faragó László*, *Follmann János*, *Hanvay Sándor*, *Kovacsics Caesar*, *Mihálovits Arzén*, *Raskó Imre*, *Simon Ákos*, *Skalla Ferenc*, *Tavaszy Sándor*, *Urbányi János*. Az 1868. évet megelőző időből nincsenek adataim.

Volt növendékei különben ma délelőtt értekezletet tartottak Müleik Lajos közjegyzőnél és elhatározták, hogy vasárnap délelőtt testületileg tisztelegnek aranymiséjén és értékes ajándékot adnak neki. Berényi tulajdonképen holnap, pénteken tölti be áldozásának ötvenedik esztendőjét. Ez alkalomból holnap ünnepi mise lesz, amelyen valószínűleg a jubiléus pontifikál.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 19-én az időjárás: hűvösebb, sok helyütt csapadék.

— Főhercegi vadászatok Aradmegyében. Kisjenőről táviratozzák: József főherceg tegnap este 7 órakor három napi vadászatra ide érkezett. Kiséretében voltak: Kóburg Fülöp her-

ceg, Révay Simon báró, Eszterházy Móríc gróf, Zichy Kázmér gróf, Zichy István gróf, Bánffy Miklós gróf, Vécsey Miklós báró, Koszka Emil dr. főorvos és Libits udvari tanácsos, jószágkormányzó. A társaság ma reggel külön vonaton Bánkutra ment, ahol egész nap vadásztak s este érkeztek vissza Kisjenőre. A vadászat eredménye a következő: Lelőttek 4611 fácánt, 225 nyulat, 189 foglyot, 1 rókat, s 3 vércsét. Holnap Szintyére mennek fácánvadászatra, szombaton pedig ismét Bánkutra, ahol most rendkívül sok a nyul.

— Arad város képviselője a Kossuth-mauzóleum fölhívásán Budapest székesfőváros polgármestere meghívta Arad sz. kir. város törvényhatóságát Kossuth Lajos hamvainak a Kossuth mauzóleumba f. hó 25-én délelőtt fél 12 órakor országos ünnepség keretében történő elhelyezésére. A polgármester ma felkérte Barabás B. L., Müller Károly és Nagy Sándor dr. országgyűlési képviselőket, a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy az ünnepélyen vegyenek részt Arad város közönségének képviselőiben. Bárczy István székesfővárosi polgármestert sürgőnyileg tudatta a polgármester, hogy a nevezettek képviselik a várost.

— Aradiak Damjanichné. A nagyasszonyt születésnapjának kilencvenedik évfordulója alkalmából az aradi közönség nevében felkereste Barabás Béla dr. országgyűlési képviselő és Somló Armin dr. ügyvéd törvényhatósági bizottsági tag, hogy Arad szerencsekívánatait tolmácsolják előtte. Damjanichné hálásan köszönte a megemlékezést és örömmel hallotta, hogy a vesztőhely megváltása befejezett tény és ezzel a tizenhárom vértanunak az országban széteszortan pihenő földi maradványai egy helyre gyűjtetnek egybe.

— Frankl Móríc Budapesten. A híres fej számoló, Frankl Móríc, aki a legnehezebb matematikai tételeket fejből a legnagyobb könnyedséggel és egy-két pillanat alatt megoldotta és akiről e csodálatos képessége révén egy időben oly sokat beszéltek nálunk is, másutt is, Budapesten van. Azért jött ide, hogy a sokszorozásnak egy általa föltalált új kulcsával megismertesse az itteni matematikusokat. Állítása szerint e kulcs segítségével mindenki egy pillanat alatt készen lehet három-négytagu szám negyedik hatványával is. Frankl Móríc 35 éves most. Már kicsi korában feltűnt gyors és biztos számolási képességével. Szülei persze fölhasználták e tehetségét és világkörútra indultak vele. Először Budapesten produkálta magát. Azután tovább bolyongott Angliában, Németországban, Franciaországban. Amerikában, sőt Perzsiában is volt. Az ősz elején Abbáziában bemutatták Ferenc Ferdinánd trónörökösnek, ki megajándékozta egy könyvvel, amely a világ összes eseményeinek kronologikus felsorolását tartalmazza. És Frankl Móríc e könyv összes dátumait fejből tudja most. Valaki képességének magyarázata fölől kérdést intézett hozzá, mire Frankl így válaszolt:

— Előtte minden szám a világon. Ha számot látok meg valahol, ha nem is akarok szorozni, osztani, összeadni és kivonni, az magától megy a fejemben. Látom magam előtt a számokat, éjjel ha alszom, akkor is mindig lángoló vörös számokat látok és dolgozom velük. Minden esemény és tapasztalat valami számmal kapcsolatosan marad meg bennem.

— Steinheilmé leánya. Párisból jelentik: Egy emberbarát társaság Steinheilmé leányát egy nevelőintézetben akarja elhelyezni, hogy ne érintkezék anyjával. Mikor a leánynak a felmentő ítéletet tudomására vitték, nem akarta anyját felkeresni és csak akkor ment hozzá, mikor maga Steinheilmé táviratilag hívta.

— Aradon letartóztatott: pénzhamisítók. Ma reggel az Andrassy-téren őrtálló rendőrnek egyik vaskereskedésből tudtára adták, hogy ott egy üstfoltozó cigány fordult meg a feleségével és két darab cinklemezt vásárolt. A kereskedéségédnek gyanus volt a cigány és azért hívta fel a rendőr figyelmét rája, mert azt sejtette, hogy pénzhamisításra kell a cink. A rendőr szemmel is tartotta a cigányt és feleségét, akik egy ideig az Andrassy-téren álldogáltak és ahhoz rövid időn belül egy falusi ember is csatlakozott; ennek megmutatták a vásárolt anyagot, amelyet ez jónak talált és gondosan a tarisznyájába tett. A rendőr olatlépett a társasághoz és igazolásra szólította fel. A cigány Kirpács Györgynek, a gazda Dán Nájú kovaszinczi lakosnak mondotta magát. Az asszony a cigány felesége. Mindhármukat előállította a rendőrségen, ahol Greén Nándor főkapitány alaposnak találta a kereskedő segéd gyanuját. Telefonon értesítette a világsi esendőrséget az előállításról és kérte, állapítsa meg, vajjon Kovaszinczon nem történt-e az utóbbi időben pénzhamisítás, vagy hamis pénz forgalomba hozatala. A esendőrség kutatást végzett s már a délután folyamán a járásörmester Aradra jött és motozással, a letartóztatottak vallatásával megállapította, hogy Dán és Kirpács hamis pénz gyártására szövetkeztek. Dán, aki jómódu kovaszinczi gazda, minden ingatlanát eladta, pénzzé tette, hogy nagyobb szabású pénzhamisító műhelyt rendezzenek be. Tegnap átadott Kirpácsnak ötszáz koronát, hogy ez bejőjön Aradra és a szükségeseket bevásárolja. Ennek fejében 7000 korona hamis pénzt kapott volna. A motozás alkalmával még 496 korona 10 fillért találtak a cigánynál elrejtve kabátbélésébe, kalap belsejébe, a feleségének szoknyájába. Egy cászárszemlye a kiszedett belét 80 korona pótolta. A rendőrség letartóztatta a cigányokat és átkísérteti az ügyészség fogházába.

— A Kossuth-szobor parkja. A város tudvalevőleg elhatározta, hogy a Kossuth-szobor körül és a József főherceg-utközepén díszes, impozáns parkot létesít, hogy a szobornak esztétikus, tejszerű kerete legyen. A tanács felkérte ifj. Niemecz Ferenc temesvári kerttechnikust, hogy készítse el a létesítendő park tervezetét. Niemecz ma bemutatta zsenialisan megdöntött tervezetét a parkbizottságnak és részletesen megmagyarázta a tervezetét. A bizottság egybangu lelkesedéssel egész teljességében elfogadta a tervezetét, amelynek költségvetését a tervező, Lócs Rezső gazdasági tanácsos, Lukácsy Lajos törvényhatósági bizottsági tag és Szabó városi kertész közösen fogják megállapítani. A tervezet úgy oldja meg a kérdést, hogy a szobor egészen kiemelkedik a környezetből. A szobor közvetlen környékét feltöltik úgy, hogy terraszt fog alkotni, erről a terraszról pedig lépcső vezet le a parkba, amely egészen a Boros Béni-térig terjed.

— Az ál-diplomata. Kassáról írják: A szélhámós Funk Sándor ügyében érdekes részleteket derített ki a kassai rendőrség. Funk szeptemberben egy sárgaréz pecsétnyomót rendelt meg Csillag vésnőknél, amelyen kétfejű sas és Imperator körirat volt. Francia névjegyét is rendelt címerrel és Bourbon-Orlean Capet Leo prince stb. felirattal. A vésnőknél feltűnt a különös megrendelés, be is jelentette a dolgot a rendőrségen. Funk azonban agyafurt ravasszaggal itt is kivágta magát: elhitette a rendőrséggel, hogy ő a kabinetiroda alkalmazottja, s a névjegy arra kell neki, hogy megbízatása értelmében külföldön fontos katonai titkokat kémleljen ki. Alapos a gyanu, hogy Funk Sándor osaladjának adta át a Girsiktől kicsalt pénz legnagyobb részét. Anyjánál, noha nagyon szegények voltak, az utóbbi időben többször ezerkoronás bankjegyeket láttak.

— Björnson haldoklik. Párisból táviratozzák: Björnson Björnsterne, aki a múlt héten gyógykezelése végett ide érkezett, halálán van. Az agg író érzelmesedésben szenved.

— Az eltűnt gavallér. Müller István eltűnéséről, amelyről a minap megemlékeztünk, most ezt írja egy békéscsabai lap: Mikor Nádassy szintársulata Csabára jött, öt énekesnője közül a legjobb, az igazi szubrette: Vida Ilona Orosházán maradt, mert a szerelem rózsálanca fűzte Müller István, egy gazdag vásárhelyi kereskedő fiához, ki Orosháza közelében gazdálkodott. A mulatozásra, továbbá a szép színésznő toilletjére és ékszereire sok pénz kellett s így Müller István azt cselekedte, hogy atyja nevére buzát adott el és felvett tetemes összegű előlegeket. Mikor a buza szállítási határideje elérkezett s turpisága kitudódott, a fiatal Müller és az énekesnő eltűnt Orosházáról. A lapok természetesen közölték az esetet. A megtévedt fiatalember családja most kijelenti, hogy az eset korántsem oly nagyarányú s ha történt is valami, azt rendezni fogják és rendezték is. A családnak tudomása van arról, hogy Müller István Vida Ilonka színésznőre igen sok pénzt költött el és azzal ment fel Budapestre.

— Az elsüllyedt hajó halottai. A Beniczky-házaspárt ért hajókatasztrófáról Keller István dr. országgyűlési képviselő, a Beniczky-család jogtanácsosa ma a hajnali órákban Battáviából távirati értesítést kapott, amely szerint Beniczky István és neje, született Waldek Valéria grófnő a szingaporei hajókatasztrófa alkalmából a tengerbe fullt.

A Daily Express jelenti Párisból: A La Bayne nevű gőzös alámerülésénél Hope millió nos, a híres Hope-gyémántok tulajdonosa megfulladt. Az értékes kő állítólag a katasztrófa alkalmával nála volt. A Hope-gyémánt 4425 karátos és a világ kilenc legnagyobb briliánsának egyike. A csudaszép kék színbe juttató kő legutóbb Hope amsterdami bankár birtokában volt és seuki tudtával a kő másnak a tulajdona nem lett. A kő eredetileg XIV. Lajos alatt a francia korona egyik legértékesebb kincse volt. 1792-ben ellopták és azóta nem is találták meg. Azt mondják, hogy ebből a 67 karátos kőből csiszolták a Hope-briliánt és a braunschweigi herceg tulajdonában levő briliánt is.

— Ingyenkonyha Pankotán. A „Pankotai Magyar Iskolahajó” és a pankotai tanítók tesztelésének együttes, hosszas fáradszó munkája után sikerült az ingyenkonyhát megnyitni. 120 iskolás gyermek naponta reggelit és déli ebédet kap. Az első, ünnepélyes ebéd november 15-én volt, melyen az érdeklődők nagy számban jelentek meg. Az ebéd megkezdése előtt Gombos Antal áll. isk. igazgató rövid beszédben magyarázta meg a gyermekeknek az ingyenkonyha jótékony működését és jelentőségét s a gyermekeket a felnőttek, különösen a jószívű adakozók iránti mindenkori tiszteletre, becsülésre és szeretetre intette. Rövid ima után a gyermekek örömtől sugárzó arccal fogyasztották el az ízletesen elkészített ebédet. Reggelire minden gyermek negyed liter meleg tejet kap, melynek célja az, hogy különösen a szegény osztály gyermekeit a reggelire kapott u. n. pálinkás kenyértől megmentsék. Az ingyenkonyha felállítására Pankota község nemcsak gondolkodó közönségének érdeme. Csaknem a versenyre keltek az adományokkal, mindenki hozzájárulni óhajtott akár pénz, akár terménybeli adománnyal. Burgonya, bab, zsir, más főzelék félé és pénz annyi van felajánlva, hogy a konyha fenntartása négy hónapra biztosítva van. Ily nemeslelkű közönséggel lehet csak ilyen fenséges munkát végezni.

— Bleriot repülőgépe Aradon. Megirtuk már, hogy a budapesti „Lyra” hangversenyrendezővállalat megvette Bleriot egyik repülőgépét és azt Aradon kiállítja. A gépet ma hozta Aradra Müller Károly impresszárió és a vele érkezett szerelők már fel is állították azt a „Központi”-szálloda nagytermében. A hatalmas monoplán ugyanaz, mint amellyel Bleriot Bukaresten felszállott és rendszerében s méreteiben teljesen egyező azzal, melyen Bleriot Budapesten repült. A tulajdonos-cég most sorra járja vele a vidéki városokat és belépő-díj mellett bemutatja az érdeklődő közönségnek. A körut első állomása Arad, ahol pénteken, szombaton és vasárnap lesz a gép kiállítva.

A nyolc méter hosszú ö-döngős gép, mint egy óriási lepke nyugszik egy kis emelvényen. Súly, háromórás utra felszerelt anyagkészletével együtt, vagy 800 kilogram. A 7.20 méter szélességű szárnyak kerekeken emelkednek, amelynek tagozatai könnyű, de mégis elég szilárd fából vannak. Vivő-felülete 15 négyzetméter, motorja pedig az ismeretes nyolchengeres 24 lóerejű Anzani-motor. Az egész sárkány három kerékre van építve, még pedig a két mellső vezető és a hátsó nekifutó kerékre. A tartó felületek legkedvezőbb elhelyezésére Bleriotnak sokat kellett kísérleteznie míg végre ezzel a modellel sikerült is ezt a kérdést megoldania. A sárkány teste és a kormány váza, miként a tartófelületek, farudakból áll. A csavar a tartófelületek előtt, közvetlenül a motortengelyre van ékelve és percnként 130 fordulatot végez. A magassági kormányt a hátul alkalmazott felületek alkotják. A vezető a gép mellső részén súlyasztott ülésben foglal helyet.

— Öngyilkos urileányok. Nyiregyházáról táviratozzák: Reichmann József nagybirtokos, megyebizottsági tag 16 éves Anna leánya ma a hajnali órákban mellbe lökte magát. A leány igen érzékeny természetű volt és mostoha anyja intését annyira szívére vette, hogy öngyilkosságot követett el. A leány sérülése halálos. — Szegedről táviratozzák: Schultz Ilona szegedi hivatalnoknő idegbaja következtében ma a városi gőzfürdőben revolverrel agyonlőtte magát. Szülei előkelő szegedi emberek.

— A zsinagógából. A templomelőjáróság köz tudomásra hozza, hogy a péntek esti istentisztelet további intézkedésig 4 órakor kezdődik.

— Születések, halálozások. Az aradi anyakönyvi hivatalban november 18-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: Született: Lupsai Aurél géplakatosnak Erzsébet nevű leánya, Kimpján Pál borbélymesternek Péter nevű fia. Meghalt: Skultéty Györgyné 46 éves magánzónő, Sohorman Erzsébet 3 éves leány, Jovanás János 1 éves fiú.

— Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műtermec. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 2811

— Perzsa szőnyegraktáramat a Neuman-palotában Széchényi-utcai oldalon megnyitottam. Szíves pártfogást kérek. Tisztelettel Schwarz Zsigmond. 3811

— Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhívjuk a Kelemen-féle legideálisabb Málnás-crém szappan, puder és kézfinomítóra, mely Kelemen gyógyszerésznél Berzova, továbbá Aradon Vojtek és Weisz uraknál kaphatók. 4077

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 17

A fényűzés korszaka.

A császárné számlái.

Napoleon, a hatalmas császárt Franciaország régi nemessége nem vette körül. Tábornagyjai, a legfőbb udvari méltóságok viselői nem biboros ágyban születtek és feleségeik sem voltak előkelő származásúak, de a mi a fényűzést illeti, ebben azután versenyre keltek Európa minden udvarának hölgyeivel. A császár maga megkövetelte, hogy környezete a legnagyobb pompát, fényűzést fejtse ki. És ha más udvar büszkélkedhetett régi nemességével, a francia udvar hölgyei ruhák, ékszerei, berendezéseik drágaságát illetőleg messze felettük állottak.

Maga Jozefin császárné járt elől a legbuzdítóbb példával. Az igénytelen nő, aki bizonytalan jövedelmekből élve, hitelezőitől szorongatva, kénytelen-kelletlen elfogadta a kistermetű, csunya, jelentéktelen Bonaparte tábornok kezét, mint császárné, tíz év alatt negyven millió frankot költött ruhákra, fényűzési cikkekre.

A tábornok, későbbi konzul, maga akarja, hogy feleségének pompás ruhái és ékszerei legyenek, egyrészt, mert szereti Jozefint, másrészt pedig, mert tudja, hogy feleségének gyermeki öröme telik abban, ha ékszerei, vagyont érő ruhái között turkálhat, azokban kevélykedhetik.

Senki sem tudhatja, hogy Napoleon hány csatát vívott, míg ezeket a kincseket összeharcolta, valamint az is biztos, hogy sok napoleoni hadjáratnak némi oka Leroy számlái is voltak.

Jozefin részére évenként 100.000 frank volt előírva ruhákra, de Leroy, az udvari szállító ezt kevésnek tartott. És kevés is volt. Napoleon alig győzte fizetni az adósságokat, amiket Jozefin csinált. Ezenkívül férje is kedveskedett ajándékokkal, amelyek közt 80—100.000 frankos tételek szerepelnek. Udvari ünnepélyek alkalmával Jozefinon 4 millió frank értékű ékszer volt, de azért mindig újabb és újabb drágaságok, ékszerek után vágyakozott.

Mikor Napoleon csillaga letűnt, az ékszerek egymás után vándoroltak az idegen uralkodók kezébe. Az utolsó darab egy gyöngysor volt, amely nyolcszáz ezer frank értékű és Hortenzia akkor adta oda Napoleonnak, amikor Malmaisonban utoljára találkoztak. Napoleon nem adta el, pedig Szent-Ilona-szigetén néha szűken állott pénz dolgában. Mikor visszakerült Hortenziához, ez a bajor királynak adta el.

Amily nagy volt a fényűzés ruhákban és ékszerekben, épen oly fényűző volt az egész udvartartás. A császárné első fodrásza évi huszezer, a második nyolcezer frank fizetést huzott. A fodrászoknak azonban érteni kellett a szépség ápolásához is. Jozefin negyvenegy éves volt, amikor trónra jutott és bizony már kissé elvirágozott. De segített a — bécsi rongy. A császár már annyira hozzászokott a kifosztott ábrázatokhoz, hogy a fehér arcu udvari hölgyek a legkíméletlenebbül rászólt és megtiltotta nekik, hogy mint „hullák” olyan arccal jelenjenek meg az udvari ünnepségeken.

Rettenetes pénzt emésztettek a bálók, a fogadó esték, ünnepségek. A kancellár évenként négyszázötvenezer frankot költött el diszebedekre.

Jellemző, hogy egy ily ugorkafára felkapott ujdonsült hercegnő olyan harisnyákat hordott, amelyek párja százötven frankba, tucatja ezernyolcszáz frankba került. Minden ünnepélyre más cipőt csináltatott, amelyek, ha egy negyedóra sétálni ment a parkba, — már elszakadtak. Egyszer a komorna a cipésznek — Copnak hívták a jeles urat — megmutatta a hercegnő egy cipőjét, amelynek a talpa az első nap már kilyukadt.

— Istenem! semmi sem tarthat örökké! Különben nem tobotok róla; az én cipőim nem sétára vannak készítve!

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Itélet Wölfling Lipót sajtópörében. Zürichből táviratozzák: Hajnali két órákor fejezte be az esküdszék a tanácskozást a feltett kérdések fölött. A verdikt a rágalmazás alól felmentette Ackeret Hermant és csupán az inkriminált kilenc esetben elkövetett becsületsértésben mondta ki bűnösnek. A törvényszék ez alapon Ackeret becsületsértésért 500 frank pénzbüntetésben, 150 frank tanuzási költségben és a perköltségben marasztalta el, kártérítésül pedig Wölfling Lipót részére 500 frankot ítelt meg, feljogosítván, hogy az ítéletet két zürichi lapban a vádlott költségére közzé tehesse. A közönség lelkesen fogadta az ítéletet.

§ A nőtartásban elmarasztalt após. Nagy Márton aradi napszámos ellen a különváltan élő felesége, Csizmadia Matild nőtartás iránt keresetet indított, egyben kérte a bíróságot, marasztalja el a nőtartási összegben apósát, Nagy Tamást is. Előadta keresetében, hogy férje önálló vagyon nélküli ember, aki édesatyjával együtt, egy háztartásban él és őt Nagy Tamás tudtával és beleegyezésével vitte ebbe a házba a férje feleségül. A férje elviselhetlen bánásmódja miatt Csizmadia Matild kénytelen volt elhagyni Nagy Mártont. A bíróság a tárgyalás lefolytatása után bár megállapította, hogy Csizmadia Matild mint napszámosnő, önálló keresettel bír, de kimondotta azt is, hogy ez a körülmény csak a tartásdíj összegének megállapításánál veendő figyelembe. A bíróság, tekintettel arra, hogy Nagy Márton önálló vagyonnal nem bír és édesatyjával egy háztartásban él, annak javára dolgozik, mindkettőjüket egyetemlegesen elmarasztalta a megállapított havi 25 korona tartási díjban.

§ Éhező lelkek. Bécsből írják: Holzinger Katalin és Emilia leánya tegnap törvény előtt felelték azért, mert spiritiszta szeánszokat rendeztek és azokon pénzt pumpoltak ki éhező és nélkülöző tulvilági lelkek számára. A spiritiszta hívők tudvalevőleg az eget a megelégedés és bőség eldöréje gyanánt képzelik, Holzingerné azonban kiderítette, hogy a szociális nyomor oda föl is átlántálódott. Az ég tele van éhes lelkekkel, akik boldogságukat innen, a földről várják. Azért kegyesen adományozzanak a szegény lelkeknek, akik odafönt épp olyan drágán fizetik meg az élelmet, mint mi idelelt. Az ilyenfajta érvekkel Holzingernének sikerült 2000 koronát kizsarolnia a könnyen hívő spiritisztáktól. Csak jóval később jöttek rá, hogy milyen fufanggal lettek az áldozatai. Megtették a csaló nő ellen a feljelentést. Hét havi börtönre ítélte a bíróság az anyát, míg a leány hat hónapi fogházat kapott.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Amatőröknek. Felkérjük mindazon amatőr fényképezőket, akiknek valamely akadémiai eseményről sikerült felvételeik vannak, sziveskedjenek azokat kiadóhivatalunkba beküldeni, az Aradi Közlöny képes nagy naptárában való reprodukálás céljából.

Összes vidéki levelezőinknek. Sziveskedjenek községükben található mindennemű állami hivatalok hivatalnokainak névsorát lehetőleg rögtönösen közölni kiadóhivatalunkkal. Sziveskedjenek ezenkívül a kézségi előjáróság névsorát, az ottani pénzügyintézetek tisztikarát, egyesületek, kaszinók, ösvetkezetek tisztikarát velünk közölni. A tanítók és lelkészek nevét, a postakezelő nevét, az iparvállalatok és tulajdonosaik felsorolását szintén sürgősen kérjük.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, november 18

Amerika $\frac{1}{2}$ el olcsóbb. Kínálat mérsékelt, vételkedv gyenge, 5 ezer mm. változatlan.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Dél sárlat	2 órai sárlat
Tengeri 1910. májusra	6.71—6.72	6.71—6.72
Buza 1910. áprílisa	14.04—14.05	14.05—14.06
Zab 1910. áprílisa	7.51—7.52	7.52—7.53
Rozs 1910. áprílisa	10.15—10.16	10.17—10.18
Buza 1910. októ. erre	11.75—11.76	11.75—11.76

Zárul 6 órakor.

Oestrák hitelrészvény	668 —
Magyar hitelrészvény	779.50

A Temesvári Lloyd-Társulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1909. november 18.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	13.40—13.50
76	13.50—13.60
77	13.60—13.70
78	13.70—14.80

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új	13.35—13.40
Rozs új	9.10—9.20
Árpa új	6.40—6.50
Zab új	6.80—6.85
Tengeri régi	5.40—5.50

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— November 18. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérik: közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérik: fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 146—48 fillérik; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 146—148 fillérik; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 140—150 fillérik.

Sertéslelétszám: november hó 15. napján volt készlet 23344 darab, november 16. napján felhajtott 1046 darab, nov. 16. napján elszállított 139 darab, november 17. napjára maradt készletben: 24,251 darab.

A hírt sertés üzlet irányzata változatlan.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1909. évi november hó 19-én:

C) bérlet.

C) bérlet.

Itt először:

Színészvér.

Operetta 3 felvonásban. Írták: Stein Leó és Lindau Károly. Fordította: Mérei Adol'. Zenéjét szerzte: Eysler O.

SZEMELYEK:

Blank Tóniás	Polgár S.	Ladányi Nelli	Dióssy Nusi.
Alfred, fia	Beregi S.	Ladányi, atyja	Várnay Jenő.
Sillemann	Kulcsár L.	Dr. Clusius	Boda Ferenc.
Bethulia neje	Benkőné.	Vendel, portás	Szabó László.
Mia, lányuk	Zalay Margit.	Jean	Szabó Lajos.
Torelli	B. Szabó J.	Kati	László Etel.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simeon-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909. november 19-én, péntek:

1. Jóhuzatu kályha. Molatságos. — 2. Savoyal lovasság. Látványos. — 3. Detektiv király. Humoros. — 4. Szerlem joza. Dráma. 5. Csodagyöngy. Fantasztikus. — 6. Zeppelin III. érkezése Berlinbe. Látványos. — 7. Vadászát a tekegolyó után. Kacagató. — 8. Ha' erda Mariska. Szenzációs.

Előadások délután 5 órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.*

Szénüzletünket jelentékenyen megnagyobbítva

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából

Boros Béni-tér 2. szám áthelyeztük.

A közeledő fűtési időnyre bármily mennyiséget akár azonnali szállításra, akár előjegyzésre a fűtési időny tartamára e hó folyamán

kedvezményes áron

eszközlünk s igen ajánljuk ezen önként nyújtott elő. yt igénybe venni.

Becsés rendelvényeit új irodánkban úgy mint eddig személyesen, levelező-lapon vagy

Telefon szám 139.

kérjük s jegyzünk figyelmes és gondos szolgáltatunkról biztosítva, kitünő tisztelettel

Kneffel Károly és fia

szénnagykereskedése

Boros Béni-tér 2.

Kneffel-ház.

1451

zel gyomor,ese-hólyagés
bélbántalmaknál oala-
mint asthma,bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.

KAPHATÓ Nagy Farkas
és Fejér Gyula cégeknél
5841 Aradon

ROPS

biztonsági
gyorsfőző.Tűzveszély
kizárva!

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szesszlogyasztásban igen takarékos
Kapható minden jobb vasáru és háztar-
tási cikkeket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Václ-ut 74/4.

Helybeli elárusítók: Póha. János,
Rosenberg R., Maresch Gyula, Kohn
József. 5805

Építetők és szőlőbirtokosok figyelmébe!

Pankotai Cementárugyár

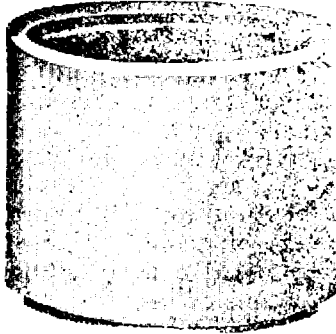
Lengyel Sándor és Társa.

Elvállal:

Telefon Pankota 9. sz.

Vasbeton és Beton.

Itató és itató jázslak.
Víz és törköly, stb. tartányok.
Kutak és vízvezetékek.
Utátörzsek és hidak, Csatornázások.
Alapozások és minden e szakmába vágó munkák készítését a helyszínen.

Szállít:
Cementcsöveket különböző méretekben.
Kutacsöveket.
A felfedő hornyolt oszlopot.
Vízvezeték különböző csatlakozásokra.
Szőlőbirtokba eső, víz és permeterző ká-
dakat.
Cementlapokat.
Pincze földmunkát.
Portland cementet.

olcsóbb lett a SZÉN!!

A ki téli szén és kokszt szükségletét már most szerzi be, vagy jegyezteti elő, 25 %-ot megtakarít!

- Légszuszgáryi kokszt 4.60 K.
100 kg.-ként.
- Poresz salon kőszén 4.60 K.
100 kg.-ként.
- Zsilvölgyi salon kőszén 4.— K.
100 kg.-ként.
- Rostált pormentes faszén 6.— K.
100 kg.-ként.
- Kovács szén — — 4.60 K.
100 kg.-ként.

Róth József
szénnagykereskedőnél
Arad, Eötvös-u. 3.
Telefon 63. sz.

Értesítés

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Aradon, Wesselényi-utca 34. sz. a. a mai kor igényeinek megfelelő

lakatos műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: épületvasalásokat, vaskerítést, sűrűcsöveket, valamint takarektűzhelyeket a legszébb és legjobb kivitelben.

Javitások pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Tervekkel és költségvetésekkel készséggel szolgálok

Kiváló tisztelettel

Böszörményi János,
lakatos mester.

Ugyanott egy jóerkölcsű fiu tanuló-
nak felvétetik. 4184

Telefon szám 242.

Elektromos erőátvitelt motorokat

kikölesönöz, elad és fel-
szerel 3191

Kalmár József

villanyvilágítás, tele-
fon és villamos csengő
berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

WeiszFelix

nyomdáját és papirke-
reskedését Weitzer Já-
nos-utcai (új leányiskola
épületébe)

helyezte át

Elvállal miedennemü nyomtatvá-
nyokat izléses és csinos kivi-
telben, ugyszintén ruggyanta bé-
lyegzőket legjutányosabb árak
mellett. 4199

Alkalmi keleti : szőnyeg elárusítás.

Régi és új Afganisztan
Persia, Buchara, Schiras sző-
nyegei és javítások igen olcsón
lesznek üzletemben készítve és
elárusítva.

Arad, Zeinyi-utca 1.

Tisztelettel 4129
Sukri Smirna
szőnyegkereskedő.
Csak 15 napig!

451—1909. vhtó szám.
Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t. c. 102. §-a értel-
mében ezennel közhírré teszi, hogy
a szegedi kir. járásbírósnak 1909.

évi 21065. 21066. számú végzése
következtében Dr. Bock Róbert
ügyvéd által képviselt Olasz Imre
battonyai lakos javára 3200 kor.
s jár. erejéig 1909. évi október hó
18-án foganatosított kielégítési
végrehajtás útján le- és felü fog-
lalt és 1940 koronára becsült kö-
vetkező ingóságok, u. m.: lovak
és egyéb ingók nyilvános árveré-
sen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir.
járásbírósnak 1909. évi V. 291/2.
számú végzése folytán 3200 kor.
tőkekövetelés, ennek 1909. évi
augusztus hó 20. napjától járó 6%
kamatai, 1/3% váltódíj és eddig
összesen 327 kor. 31 fillérben bí-
róilag már megállapított költsé-
gek erejéig Kis-Varjason, a 20. sz.
háznál leendő megtartására 1909.
évi november hó 25-ik napjának d.
e. 9 órája határidőül kitűzetik és
ahhoz a venni szándékozók ezennel
oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az
1881. évi LX. t. c. 107. és 108.
§-ai értelmében készpénzfizetés
mellett, a legtöbbet ígérőnek szük-
ség esetén becsáron alul is el fog-
nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le- és fe-
lülfoglaltatták és azokra kielégi-
tési jogot nyertek volna, az árve-
rés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a
értelmében ezek javára is elren-
deltetik.

Kelt Pécskán, 1909. évi novem-
ber hó 11. napján.

Tichy Árpád,
kir. bir. végrehajtó.
4259

Permeterző javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott
Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztatlanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a szí-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működés-
séért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tűzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közös-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nátalanál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működés-
séért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű belül

gummizott
kendercsövek
a legolcsóbb
árban

Kutak

a hozzávaló
csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Ottó

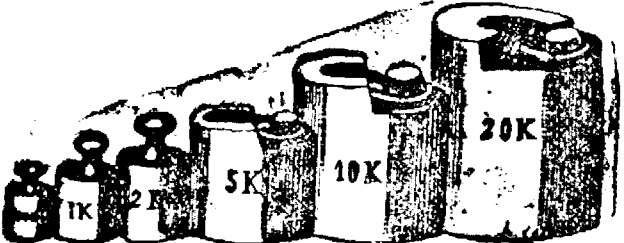
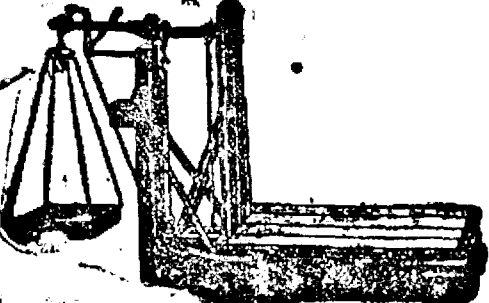
M. királyi szabadalmazott tűzi fecskendő
és szivattyu készítő.
Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

BURZA és PERMOZER

új mérleggyára és javítási műhely
Arad, Radnai-ut 23. Telefon 604. sz.

Ajánljuk a n. é. közönség szives figyelmébe ujonnan hitelesített tízedes mérlegeinket, vas- és rézsúlyokat.
Elfogadunk minden e szakmába vágó mérlegeknek és súlyoknak javítását és hitelesítését. 3969
A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kiváló teljes tisztelettel

BURZA és PERMOZER.

APRÓ HIRDETÉSEK.

„Bakfis“, levél ment. 4265

Luxenburg gróf,

Lehár Ferenc nagyszerű operettje 2 füzet á 3 K.-ért kapható Ingusz I. és Fia zeneműkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 178

Szakácsné.

vagy száraz dajka minőségben szeretném elhelyezni cselédemet, ki nálam huzamosabb ideig szolgált. Cim a kiadóhivatalba „M megbízható“ jellegre. 4261

Joinál „Világlapját“

számonként 24 fillér vagy bérletben összes kedvezményekkel, eredeti árban házhoz szállítom. — 100.000 kötetes kölcsönkönyvtáram minden jelentékeny új művel bővítvé. Krausz Paulin, Színházépület. 3241

Jó keresetre

tehet szert egy ügyes ember, aki vasuti lapelárusítással foglalkozni akar. A fix fizetéssel és jutalékkal együtt felmegy 80—90 koronára havonként. Nyugdíjazott, de még mozgékony vasutasnak, vagy más írni és olvasni tudó embernek állandó foglalkozás. Jelentkezhetni lehet a kiadóhivatalban.

Kerestetik

expediciónkba egy jó irással bíró leány,

Szenzáclós zeneudonság!

Megjelent Fráter Lóránd nótáskönyve, mely csakis Fráter-féle közkedvelt és legujabb, szebbnél-szebb nótákat tartalmaz. E nótáskönyv 25 kor. értékű Fráter-dalt foglal magában s a gyűjtemény 2 koronáért kapható. Vidékre 2 K. 20 f. beküldése ellenében szállítom. Megjelent a Sang u. Klang 5-ik kötete is. Kerpel Izsó könyv-és zeneműkereskedése, Arad. 3911

Gardner Samu

villanyműszerész, kerékpár és varrógép szakszerű javítóműhely

Arad, Weitzer J-utca 2.

(Minorita-palota.) 3011

Van szerencsém igen tisztelt vevőimet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

Czipész-üzletemet

műhelyemmel együtt

Boros Béni-tér 9. sz. alá helyeztem át,

hol raktáron tartok saját készítményű mindennemű női- és férficipőket legutányosabb árak mellett. Mérték utáni rendeléseket izléses kivitelben pontosan elkészíték, ugyszintén javításokat is.

További szives pártfogást kér, kitünő tisztelettel

Czernóczy Imre,

uri és női cipész. 3715

A világ legjobb galocsnija

Canal

Amerikai sár es hó cipők, urak hölgyek és gyermekek részére

csakis

Weinberger János

kizárólagos cipő áruházában

Arad, Andrassy-tér 20.

Telefon szám 312. 20.

451—1909 vhtó szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. járásbírósnak 1909. évi 21065. 21066. számú végzése következtében Dr. Bock Róbert ügyvéd által képviselt Olasz Imre battonyai lakos javára 3200kor. s járulékal erejéig 1909. évi október hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1710 koronára becsült következő ingóságok, u. m. tehének és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 291/2. sz. végzése folytán 3200 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi augusztus hó 20. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 327 kor. 81 fill.-ben bírólágg már megállapított költségek erejéig, Kis-Varjason, végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1909. évi november hó 25-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. ér-

telmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécskán, 1909. évi november hó 11-ik napján.

4259

Tichy Árpád,
kir. jbr. végreh.

1054—1909. vhtó. sz

Arverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 192. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az M.-Radnai kir. járásbírósnak 1908. évi V. 852. sz. végzése következtében Dr. Avramescu Vazul M.-Radnai ügyvéd által képviselt Schneberger Márkné javára végrehajtást szenvedett ellen 42 kor. s jár. erejéig 1909. évi február hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 734 koronára becsült következő ingóságok, u. m. ökrök, házi butorok és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a M.-Radnai kir. járásbírósnak 1908. évi V. 852/2. számú végzése folytán 42 korona tőkekövetelés, ennek 1892. évi okt. hó 13. napjától járó 5% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 38 kor. 16 fillérben bírólágg már megállapított, költségek erejéig végrehajtást szenvedett Kuvini lakásán, 1909. évi november hó 22-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt M. Radna, 1909. november hó 8. napján.

4256

Burgmann,
kir. bír. végrehajtó.

1055—1909. vhtó.sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujaradi kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. 27/4. számú végzése következtében Dr. Avramescu Vazul M.-Radnai ügyvéd által képviselt Lengyel István javára végrehajtást szenvedettek ellen 56 kor. s jár. erejéig 1908. évi május hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 734 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a M.-Radnai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 805. számú végzése folytán 56 korona

tőkekövetelés, ennek 1908. évi június hó 11. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 44 korona 80 fillérben bírólágg már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedettek Kuvini lakásukon leendő megtartására 1909. november hó 22. napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. év LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt M.-Radna, 1909. évi november hó 9. napján.

4257

Burgmann,
kir. bír. végrehajtó

34747—1909. szám.

Hirdetmény.

Az 1909. évi október hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által küldött összeírású jegyzék 4 darab ívét az állami jövedekről szóló 1899. évi XXV. t.-c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1909. évi november hó 16-tól számítandó 8 napra a városi fogyasztási adófelügyelőségél közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Cservenka János, Novotny Lajosné, Wohlgemuth Sándorné, Fuchs Emma, kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve ugy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adófelügyelőségél észrevételeket.

Arad, 1909. november hó 12.

A városi tanács.

20077—1909. kh.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Aradon, 1909. évi október hó 29. napján felfogott egy darab 2 éves bika mint gazdátlan jószág folyó év november hó 19-én d. e. 8 órakor az óvártéri vásártéren tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzért eladatni fog.

Arad, 1909. évi november hó 11. napján.

Rendőrkapitányság.

Kuhl Mihály ruha-műfestő és vegytisztító intézete.

Intézet: Lipót-utca 14. szám.

ARAD.

Üzlet: Deák Ferenc-utca 39. szám.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelő **RUHA-MŰFESTŐ és VEGYTISZTÍTÓ-INTÉZETET NYITOTTAM,**

amelyben elvállalok minden e szakmába tartozó festést és tisztítást. Női, urai és egyenruhákat, valamint-selyem, bársony, plüss, szövet, batliszt, csipkék, tül, crepe, keztyűk, szőrme-neműk, muffok, boák, bál-bélepek, szőnyegek, futók, asztal és ággyterítők, tunisz és csipkefüggönyök, napernyők, arany, ezüst és gyöngyhímzések stb. bármely díszel minden bon-ásnékül festetnek és tisztítottatnak. Jutányos árak. Pontos kiszolgálás. Postai megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesíttetnek. — A n. é. közönség szives jóindulatába és kegyes pártfogásába ajánlom vállalatomat, kérem nagybecsű bizalmával megtisztelni. 1761

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Nyomatott Berger és Wirth budapesti festékgyáranak festékrével.